

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd

Metai XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGPJUTIS (AUGUST) 18 d., 1916 M.

No. 33

Didėji Karė.

Vistose karės frontuose eina smarkūs mušiai, ir visur talkininkai, pradėję ofensyvą, ją palaiko. Kartais jų pirmyn žengimas, kaip visuomet buvo dideliuose mušiuose, vienur apsisloja, kitur, toliau nužengia, turi ir atgal grįžti ir tas talkininkų priešams duoda progą pasigirti neva laimėjimais, bet kad talkininkų pirmyn žengimas nesiliauja ir jie, nors labai palengva, laimi vis didesnius priešų rankose buvusius plotus, tai aišku, kad jie netapo įveikti ir talkininkų priešai bent dabar, girtis neturi pamato.

Ant vakarinio karės fronto smarkūs mušiai eina vis Verduno, Somme paupiuose ir Champagne distrikte ir čia, nevisur nei sulaukymu priešų pirmyn žengimo vokiečiai turi progą pasigirti; daugumė vietų jų priešai nužengia kiek toliau. Somme paupiuose francūzai atėmė nuo vokiečių jų apkasas sudrūtintas pozicijas prie Maurepas ir į šiaurius nuo Hem girii. Anglai taipgi toliau nužengė į šiaurius nuo Bozeter. Petit ir į šiaurius nuo Pozieres. Visur vokiečių kontr-ataakai tapo atmušti. Prie Verdun francūzai truputį vokiečius atgal nustūmė ir rytus nuo kalvos 204, prie kurios daugiausia kraujo pralietas. Smarkios artilerijū intynės eina ir į pietus nuo Somme, kas rodo, kad ir toj vietoj francūzai rengiasi prie pirmyn žengimo, todėl artilerija mėgina išstaiyti kelių infanterijos pirmyn žengimui. Prie kalvos 304 francūzams teko keli šimtai nelaisvių.

Anglų fronte smarkiau veikia vien artilerija girus High distrikte, bet atakų čia nebuvo. Ir prie Pozieres lygiai į šiaurius, kaip ir į vakarus anglams pasisekė atimti vokiečiams kiek jų grabių. Vokiečiai paskui mėgino kontr-ataakai atgauti nužudytas grabas, bet ant visos linijos tapo atmušti.

Berlino raportas praneša apie francūzų atakus į rytus nuo Fleury, kurie buko tapo atmušti. Bet kad turėti progą pasigirti, vokiečiai net patrolių susirėmimus dideliais mušiais kartais vadina, viešose patrolių tikslas—vien iširti priešų pajėgų paskirstymą, o ne pozicijų veržimas. Todėl jos, ištyrusios, kas reikia, grįžta atgal, o vokiečiai kartais ir tokius atsitikimus savo pergalėmis vadina. Patroliose mažai kareivių dalyvauja, todėl jos negali veržti priešų pozicijų, nei netyčia joms tekusių palaikyti.

Berlino pranešimas sako ne vien apie atmuštus francūzų naktinius atakus prie Fleury, bet ir prie Thiamount forto, Verduno distrikte. Kalba taipgi apie patrolių susirėmimus Rheims distrikte. Matyt tose aplinkinėse talkininkai rengiasi prie svarbesnio veikimo. Prie Bopame vokiečiai nušovė vieną angliską orlaivį. Kadangi lytus ir miglos trukdo veikimui, tai tuomet tarp Somme ir Meuse distriktuose veikia smarkiau vien abiejų pusų artilerija, kuri tuomet tarp vien stengiasi prirengti dirvą ateinančioms visos kariuomenės atakoms. Vokečių orlaiviai mėtė bombas į svarbių francūzų miestą Rheims, bet ten nelaimiui atgubeno vien civiliškiems gyventojams ir trioboms. Orlaiviai, be drauge einančios kariuomenės nieko svarbaus negali nuveikti, jie negali nei miestų, nei pozicijų apvaldyti, nes juose Rheims vokiečių orlaiviai išgriovė vien St. Remi bažnyčią ir sužeistoms įrengta ligoninė ir klinika, ko, sulyg tarptautiskų teisių ir karės laike naikinti negalima. Į šiaurius nuo Pozieres anglams teko keli šimtai vokiečių nelaisvių. Už tai į šiaurius nuo Pozieres vokiečiams teko šimtelis angliskų

grabių, ką pripažįsta ir Londono pranešimas, bet anglai abejoja, kad jie pastoviai įstengtų užimti grabių smotą palaikyti.

Ant pietvakarinio karės fronto, nors austrai su vokiečiais ir mėgina pasigirti, kad italai tapo sulaukyti, bet iš kariuomenių pasikrutinimų matyt, kad yra kitaip, taigi, kad austrai neįstengia italų įveikti. Sulaukymas kokiam laikui prysakinių kariuomenės dalių, arba apsislojimas priešų pirmyn žengimo tai nereikia dar jų įveikimo. Po kekvienam didesniam mušui reikia kariuomenę sutvarkyti, prirengti kitą didelį mušin, o tas reikalauja laiko, todėl kariuomenė ir pergalėjusi sulauko pirmyn žengimą. Japonų su Rusija karė po dideliu mušiu prisiėngti kitan reikdavo net mėnesio laiko. Ta pati priežastis sulauko ir italų pirmyn žengimą, bet ne priešų galybės, tas nereikia, kad austrai juos sulaukė. Bet dabar jau prasideda smarkesni mušiai ant linijos tarp jurių ir kalno San Gabriele ir Vallone klonyj. Austrai giliai, buk nuo prasidėjimo italų ofensyvos jie nelaisviais nužudė 5000 kareivių ir 100 oficerų, o italai mušiuose prie Gorizia austrų nuostolius apskaito net ant 104,000 kareivių. Karės begis rodo, kad austrai neįstengia italų sulaukyti, jeigu jie prisiartino ant 18 mylių prie svarbiausio Austrijos pajurių miesto Triest. Tai gi iš didžiųjų kanuolių jie gali jau beveik tą miestą pasiekti. Italų kariuomenė, vedama kunigaikščio Aosta, traukia nuo Gorizia į rytus prie Triesto. Prisiartino prie linijos Vert Cibizza, kur apsikase austrų kariuomenė. Ant tos linijos prasidėjo jau smarkus mušis. Privatškos žinios paduoda, buk ant visos tos linijos austrai pradėjo atgal trauktis, taigi jie neįstengia sulaukyti italų.

Ir ant Balkanų talkininkai pradėjo jau ofensyvą. Prie Grekijos rubežiu talkininkai užpuolė Bulgarijos kariuomenę ir atėmė jau svarbią geležinkelio stotį Doiran ir aplinkines kalvas. Bulgarijai sakoma, kad čia jie atmušė silpną talkininkų užpuolimą, bet bulgarų, kaip ir turkų leidžiamos žinios neįtikimos, jose daugiausia buva melas. Talkininkai Saloniki apskričiai turi su viršum 800,000 kareivių ir tai gal geriau apginkluotų negu bulgarai ir turkai, taigi gegresnių kareivių. Bulgarija, turbut, gali pastatyti daugiausia pusę milijono kareivių. Kareiviai tie geri, bet prieš talkininkus jų yra per mažai. Turakai bulgarams padėti negali, nes jie išlaškė savo kariuomenę po visus kraštus: prie Kaukazo rubežių, prie Egipto, Arabijoj, kur sukilo arabai ir daigi, kaip sako, apie 200,000 pasiuntę pagelbon austrams Galicijoj. Tai padėti bulgarams jau nieko nelieka. Neįstabu todėl, jeigu bulgarai, pamatę, kokios košės jiems privirė vokiečių karalius, besirūpinantis daugiau vokiečių reikalais negu savo valdomo krašto, reikalauja karės užbaigimo ir atskiros taikos, nes jeigu talkininkams pasisektų Rumaniją savo pusėn patraukti ir pastumti prieš Bulgariją, ji gali visai išnykti kaip nepriegulbingas Europos kraštas. Rumanija, rods, dar svyruoja, bet vis aiškiau krypta talkininkų pusėn. Iš Londono praneša, buk Rusija jau susitauke su Rumanija, kuriai atiduoda dabar jau Bessarabiją, bet už tai reikalauja 450,000 kareivių. Po kare, jeigu talkininkai ją laimėtų, gali dar gauti nuo Austrijos Bukoviną ir Transilvaniją ir Bulgarijos smotą, taigi daugiau žemės negu visa dabartinė Rumanija. Jeigu ji dar svyruoja ir karė nestoja, tai ne dėl siulomos naudos, bet vien, kad dar

nepersitikrinusi yra apie talkininkų karės laimėjimą. Jeigu tik jie keliuose svarbesniuose mušiuose sumuš savo priešus, jau Rumanijos nieks nuo susidėjimo su jais neįstengs sulaukyti.

Turkai giriiasi sumušimais rusų Kaukazo fronte ir Persijoj, anglų Egipte ir arabų sukilių, bet turkų pranešimai neįtikimi. Jie mėgsta dideliais laimėjimais vadinti ir priešų patrolių pasitraukimus. Jeigu jie neįstengs atremti rusams visą kariuomenę kruvoj turėdami, negali tai padaryti visur ją išlaškė.

Austrams nesiseka ne vien Italijos fronte, bet dar labiau gale. Siseka Galicijoj ir Volyniaus distrikte. Galicijoj rusai žengia vis toliau. Rusai privertė austrus apieisti svarbių Galicijos miestą Stanislaw, kuris teko rusams. Dabar jie turi atvira kelią į Galicijos sostinę Lembergą (Lvovą). Rusai, užėmę Stanislawov, traukia dabar Galiciją į Jezupolio link.

Rusai turėjo pasisekimus ir Sereto paupiuose, kur atėmė austrams jų sudrūtintas pozicijas prie Wroblewka ir Gladki ir paveržė Monasterzyską. Tose apilinkėse 8 ir 9 rugpjūčio rusams teko 5,000 austrų ir vokiečių nelaisvių, o rugpjūčio 10 d. dar paimta 13,000 nelaisvių. Berlio net pranešimas prisiėngia, kad austrai ir vokiečiai pasitraukė iš Dniestro ir Bystrycos paupių, džiaugiasi vien, kad rusai labai didelių nuostolių turėjo. Bet turbūt austrų ir vokiečių nuostoliai buvo taipgi nemaži, nes kitaip priešams nebūtų svarbių pozicijų atidavę. Dabar rusai pradėjo ofensyvą į šiaurius nuo Monasterzyska ir spėjo išmušti veik visai 3 vokiečių kariuomenės regimentus. Rusų raiteliai paupiuose Ziota Lipa užėmė kaimą Zielone Uscie.

Vokiečiai giriiasi, buk į šiaurius nuo Zalocze generolas Hindenburg atmušė rusų užpuolimus. Mušiai eina ir Volyniaus gub., Stokhod paupiuose, bet jie dar nepabaigti. Lietuvoj ir Latvijoje nieko svarbesnio neatsitiko.

Iš Karės Lauko.

STANISLAU PAIMTAS.

Petrogradas, rugpjūčio, 12 d.—Stanislaus (Stanislawow), svarbus geležinkelio kryžkelis Galicijoj, pateko į rusų rankas, apie ką oficialiai pranešama. Rusų kariuomenė po vadovystę gen. Lečickio užėmė Stanislaw pereitą ketvergą ir vejasi austrus, kurie traukiasi atgal link miesto Halicz. Stanislaus yra apie 125 verstai į piet-ryčius nuo Lembergo ir į jį susibėga penki geležinkeliai.

Rusai taipgi įgijo svarbių laimėjimų prie upės Sereth, kur jie nustumė austrus atgal ir užėmė fortifikuotas pozicijas sykiu su miesteliu Monasterzyska.

Laikė mušių 8 ir 9 d. rugpjūčio daugiaus negu 5,000 austrų ir vokiečių pakliuvo rusų nelaisvėn.

Sitoje apilinkėj kariuomenė generolo Ekk taipgi davavo ir laike mušių nuo rugpjūčio 4 d. iki rugp. 10 d. paėmė iš viso nelaisvėn 268 oficerų ir 13,000 austro-vokiečių kareivių. Apart to dar daugiaus 1000 visai sveikų ir nesužeistų kareivių taipgi pakliuvo į rusų rankas.

Rusų oficialis pranešimas skelbia, kaip vienas teutonų pulkas likosi visai sunaikintas:

"Vienas mūsų raitųjų pulkų su kulkasvaidžiais—sako pranešimas—po vadovystę leitenanto Pleškovo, pasitašė tiltą, kuris buvo sunaikintas ties Monasterzyska, užėjo iš užpakalo Trečiam rusų kariuomenę yra narsiam vokiečių rezervos pulkui; šisai pradėjo priešintis ir tapo sunaikintas mūsų šarvuotų kulkasvaidžių."

PRIE PAĖMIMO GORITZ.

Italų Generolas Caneva, paėmusis austrų tvirtovę Goritz ir žemlapį, parodantis italų laimėjimą. Italų frontas pasistumė nuo juodos storos linijos iki dantuotos linijos.

ITALAI PAIMA GORITZ.

Rymas, Rugp. 12 d.—Pirma didelė austrų tvirtovė Goritz (Goertz, arba Goritzia), kurią italai nuo pat karės pradžios mėgino paimti, bet vis nepasekmingai, pagaliai puolė ir pakliuvo į italų rankas. Užėmus italams fortifikuotą tiltagali, kuris gynė įėjimą į miestą skersai upę Isonzo, austrai negalėjo atsilaikyti ir pradėjo trauktis atgal, palikdami degantį ir pusiau sugriautą miestą italų rankose.

Italų kavalerija ir ciklistai (kavalerijai ant dviračių), nesustodami ties upe, nušijo austrus toliau ir rytus ir dabar eina mušiai keliolikių verstų į rytus nuo Goritz. Sykiu su tvirtovė, į italų rankas pakliuvo ir keliolika tukstančių austrų belaisvėn, neskaityt daugelio kariškos medžiagos.

Mušis už apvaldymą Goritz tvirtovės ėjo nuo pereinio nedidienio. Kuomet, puolus tvirtovę, korespondentas nuvyko pas vyriausį italų armijos vadą, gen. Cadorna (istark: Kadorna), ten rado jį su apžėlusia barzda, nemiegojusi ir nuvargusi. Savo keliu jis tuojaus atsakė: "aš tikinios padaryti dar daugiau. Mūsų frontas dabar jau keliuose myliose už Goritz ir kavalerija pradės savo darbą."

Sykiu su Goritz tapo užimta ir visa Doberdo apgimtuma, ir italų armija sluoja link svarbaus miesto Triest, kuris yra didžiausiu austro portu prie Adriatikos jurių.

GIRIA RUSUS.

Berlinas, Rugpjūčio 12 d.—Oficialis vokiečių pranešimas pripažįsta, kad teutonai turėjo pasitraukti atgal apilinkėse upės Dniestro prieš daug skaitlingesnes rusų kariuomenes.

Korespondentas vokiško laikraščio Zeitung am Mittag išreiškia savo nuomonę apie rusų sekanciu būdu:

"Rusai šiuomet mušasi daug narsiau negu 1915 metuose. Perna rusai be jokio didelio pasipriešinimo savo transejose tankiai išskeldavo rankas augstyn, kaip ženkla, kad jie pasiduoda. Dabar tas labai retai pasitaiko. Nauja rusų kariuomenė yra narsiai gerai išlavinta, o oficerai veda savo vyrus į vidurį pat karščiausio mušio. Todėl ir oficerų labai daug žuva."

AUSTRAMS GRĖSIA PAVOJUS.

New York, Rugp. 12 d.—Kariškas expertas New Yorko laikraščio Times talpina ilgoką straipsnį apie dalykų stovį Galicijoj. Sulyg jo nuomonės, teutonai šiuomet yra tokiam pat blogame padėjime, kaip kad rusai buvo pernai. Abudu austro-vokiečių sparnai yra "užlaužti": vienas šiauriose ties Kovelin, o kitas pietinėj Galicijoj ties Stanislaw. Teutonų vidury, išsikės pirmyn apilinkėj Brody, laikosi desperatiškai, kad davus laiko kitiems pasitraukti atgal.

Sulyg jo nuomonės, austrų vidury perilgai laukė ir rusai, užlaužė sparnus, gali užėiti iš užpakalio ir perkirsti austram kelią atgal. Sumušus teutonius ties upe Sereth, rusams liko atvira kelias linkui Lembergo, nes daugiaus jau nėra skersai kelio didelių upių ar kalnų, kurie galėtų rusus sulaukyti. Rusai greitais žingsniais artinasi prie Lembergo iš trijų šonų ir šio miesto puolimas yra neabejotinas.

VISU FRONTU VEJA TEUTONUS.

Petrogradas, Birž. 15 d.—Išilgai visą frontą Galicijoj rusų armijos nesulaikomai žengia pirmyn. Paskutinis didesnis teutonų pasipriešinimas prieš Lembergą tapo sulaužytas ir austro-vokiškos armijos ant viso fronto, apie 135 verstus ilgio, pradėjo skubiai trauktis atgal, linkui Lembergo.

Rusai vartoja tokią taktiką: priešakyj fronte jie siunčia didelius būrius pėstininkų, kurie atakuoja įsikusias priešus, o tuomet tarp jų ir sonų siunčiama dideli pulkai raitelių ir kazokų. Jų užduotim yra, jeigu galima, užėiti iš užpakalo ir perkirsti kelią.

Tarp pakliuvusių rusų nelaisvėn vis daugiaus pasitaiko vokiečių. Iš to išvedama, kad austrai jau išsėmė visas savo rezervas ir kad vokiečiai yra priversti duoti jiems daugiaus pagelbos.

Laikraštis Rieč daro sutraukia už pereiną savaitę ir paduoda sekancius skaitlius: laike mušių pereitą savaitę rusai, po vadovystę generolų Lečickio, Šerbatov ir Sacharov paėmė nelaisvėn 1,730 oficerų ir 83,200 kareivių, užgriebė taipgi 69 kanuoles ir 342 kulkasvaidžius.

IS AMERIKOS.

AMERIKOS RAUDONOJO KRYŽIAUS DOVANOS.

Washington, D. C. Nuo rugšėjo 7 d. 1914 m. iki liepos 1 d. šių metų Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija dovanojo visokių reikalingų daiktų talkininkams už \$1,002,021, o Vokiečiai ir jos draugams tik už \$310,732. Apart to pasiūsta dar už \$17,949 daiktų ant Haiti salos, Messopotamijon, Mexikon, Syrijon ir Lenkijon. Dar draugija turi neišsiųstų daiktų: talkininkams už \$12,200, vokiečiams ir jų draugams už \$25,447 ir už \$11,766 į kitus kraštus. Talkininkams Raudonojo Kryžiaus Draugija pati pasuntė tik už \$366,021 daiktų, už \$635,000 suaukavo talkininkų draugai ir prietarėjai.

VAIKŲ DARBO BILIUS.

Washington, D. C. Senatas 52 balsais prieš 12 priėmė bilių, kuris draudžia gabenti vaikų darbo produktus iš vienos valstijos kiton. Bilius tas jau pirma tapo priimtas žmonių atstovų rume.

EXPLOZIJA.

Wilkes-Barre, Pa. Woodward kasyklose, netoli Edwardsville, atsitiko eksplozija, kuri užmušė penkis darbininkus.

MOTERŲ LAVINIMO INSTITUTAS.

Detroit, Mich. Naslė milijonieriaus T. W. Palmero, Lizza Merrit Palmer, paskyrė milijoną doliarų įsteigimui instituto, kuriame merginos bus mokomos vaikų gimdymo ir auginimo ir visokių moterims tinkamų pareigų ir darbų.

DVI SVETIMOS SUBMARINOS AMERIKOS VANDENYSE.

Portland Me. Prie Cross Island pasirodė dvi svetimos submarinos, bet jos greitai vėl pamerė, tai nežinia kieno jos yra. Manoma, kad viena iš jų bus tai nuo senai laukiamas Bremen. Bet apie jį gauta žinios, kad jis paskendo. Gal dar visi Amerikos vandenysie sukinejasi iš čia išplaukęs Deutschland.

BLOGAS JAVŲ UZDERĖJIMAS.

Sulyg žemdirbiystės ministerijos pagarsintų už rugpjūčio mėnesį žinių, javų užderėjimo šmet reikia laukti daug blogesnio, negu tikėtasi liepos mėnesyje. Daugiausiai laukams užkėnė blogas oras ir vabalai. Kviečių bus surinkta 105 milijonai bušelių mažiau negu tikėtasi, kornų 80 milijonai mažiau, avių 43 milijonai, miežių 11 milijonų mažiau. Rugių, linų, bulvių, obuolių ir kitokių vaisių bus surinkta mažiau negu tikėtasi.

AUDRA SU DEBESIŲ PRAPLYŠIMAIS.

Huntington, W. Va. Rugpjūčio 9 d. siautė šitose apilinkėse audra su debesių praplyšimais, kurie pridribo nuostolių ant milijono doliarų. Miestelįj Aeme prigirė 12 žmonių.

VAIKŲ PARALYZIUS.

New York. Dar čia vis siaučia vaikų paralyžiaus epidemija. Vien rugpjūčio 9 d. pasimirė 57 vaikai, o 183 apsirgo.

KEROSINO NAUJI SALTINIAI.

60 mylių nuo Chicagos surado kerosino šaltinius. Kerosino kompanijos ir apilinkųjų gyventojai bėga į tuos kraštus, tikėdamiesi greitai pralobti. Jeigu ten galės pasipelninti, tai turtinigos kompanijos, bet ne vargšai iš apilinkųjų.

ANGLIJA JIEŠKO PASKOLOS.

New York. Anglija nori Amerikoj karės vedimui pasiskolinti 200 milijonų doliarų. Parupinti tiek pinigų pažadėjo J. P. Morgan Co.

POTVINIAI.

Huntington, W. Va. Distriktoose Coal River ir Cabin Creek siautė audra su debesių praplyšimais, kurie potvinius pagimdė. Upės taip umai išsiliejo per krantus, kad žmonės nespėjo prasišalinti, žuvo apie 150 žmonių, o 5,000 neteko namų ir pastogės. Nuostolius padarytus skaito ant milijono doliarų.

AUDRA.

Rockford, Ill. Rugpjūčio 10 dieną siautė čia audra, kuri nemažai nuostolių pridribo. Susinešimai su apilinkėse miesteliais tapo pertraukti. Vėtra išvartė telegrafų ir telefonų vietas, įvartė taipgi medžius ir nemažai triobų, o tame bolij pliausias tribuną, kur gana daug žmonių buvo, bet nieks netapo sužeistas. Apilinkėse Freeport buvo debesių praplyšimai.

NEGRŲ NELEIDŽIA I MAUDYNES.

Springfield, Ill. Cionykščiai baltspalviai gyventojai neleidžia negrų į viešas maudynes. Negrų su skundu atsisaukė teismas, bet ir ten tiesybės nerado. Mat Amerikoj kitokia yra teisybė baltspalviams, o visai kitokia parvuotiems žmonėms. Ir teisme mat parvuoti piliečiai ne visuomet randa teisybę, nors jie krešto apgynime taipju lieja savo kraują, kaip ir baltspalviai.

REIKALAUJA UZDRAUDIMO SVETUR GABENTI JAVUS.

Washington, D. C. Amerikos duonkepiai atsisaukė į valdžią, reikalaudami uždraudimo svetur gabenti javus. Bet kasin, ar valdžia gales tai padaryti. Pirmiausiai prieš tai protestuoti javų augintojai, kurių yra kur kas daugiau negu duonkepių. Dėl to Amerika susierzintų su svetimos duonos reikalaujanciais kraštais.

EXPLOZIJA.

Wilmington, Del. Dirbtuvėse DuPont Powder Co. mieste Carey atsitiko eksplozija, kuri užmušė 3 darbininkus.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Hicksville, O. Netoli nuo čia, skersai kelio važiuojant automobiliui, užbėgo greitais geležinkelio traukinys ir automobilį sudaužė ir užmušė jame važiuosius: Otto Carey, jo pačią ir dvejetainį vaikų.

MAŽAI ATEIVIŲ.

Washington, D. C. Suviennytu Valstijų gyventojų skaitlius perreituose metuose atėviais pasidaugino tik ant 169,061. Taip mažai ateivių Amerikon neatkaiko per 18 paskutinių metų. Perreituose metuose (nuo birželio pabaigos iki birželio pabaigos skaitosis metai) iš sveturi Amerikon atkako 366,748 žmonės, o tame ateivių buvo tik 208,826. Iš Amerikos iškeliavo 240,807 žmonės ir iš jų 129,765 apreiškė, kad čia nebegrįš. Neateivių iškeliavo 111,042.

SUMAZINO LAIKRAŠČIUS.

Philadelphia, Pa. Cionykščių laikraščių leidėjai, dėl popieros brangumo, nutarė sumažinti visų laikraščių įturį ant 80 puslapių savaitę.

IS DARBO LAUKO.

|| New York. Rubsiuvių streikas, čia gana ilgai besitraukęs, fabrikantams atsiėjo 40 milijonų doliarų. Darbininkams jis gal išsavo mažiau, bet jie ir turi daug mažiau negu fabrikantai.

|| New York. Tarybos tarp geležinkelių tarnaujančių ir kompanijų iširo. Tarnaujančių atstovai atmetė taikos teismo tarpininkystę. Dabar vien prezidentas gali visuotinę geležinkelininkų streiką pralaužti ir su speka priversti nesutinkančias puses susitaikyti, nes streikas, jeigu kitų, visą gyvenimą Amerikoje iš normalios vėžių išmestų, taisyk pasiliautų traukinių bėgiojimas. Streiklaužų, palaikymui traukinių bėgiojimo kiek reikia geležinkelių kompanijos surasti negali.

IS VISUR.

|| Laikraščiai vėl rašo, buk Rusija susitaikė su Rumanija. Rusija sutinka atiduoti Rumanijai Bessarabiją, bet nuo jos tai reikalauja 450,000 kareivių. Rumanija jau 1877 meto, gelbėjo Rusiją nuo pralaimėjimo karš su Turkija.

|| Ir apie Bulgariją rašo, buk ji kreipiasi prieš vokiečius ir krypta talkininkų pusėn. Karalius išvaziavo Vokietijon ir, kaip sako, jis negrįš namon iki karės pabaigai. Gal po kare bulgarai atgal neįėjusi.

|| Vokiečių amunicijos dirbtuvėse Karaliaučiuje atsitiko eksplozija, kuri užmušė 30 vyrų ir 20 moterų.

|| Japonijos sostinė, mieste Tokio, pasimirė pagarsėjęs karė su rusais Japonijos laivyno admiralas Hi Kanojo Kamimura.

|| Laikraščiai praneša, buk koksai vokiškas išradėjas išrado būdą dirbti laikraščiams popierė iš medvilnės virščių, kokių iki šiol niekam nesunaudota, ir savo išradimą pasiūlė Amerikai, kuriai popieros trūksta, o ji turi daug medvilnės virščių, nes daugiausiai medvilnės augina.

|| Is Anglijos ministerijos pasitraukė apšvietimo ministeris Arthur Henderson, nes jo laivinio budas labai buvo peikiamas.

|| Perdėtinio civiliškos valdžios Lietuvoje vokiečių cėsiorius paskyrė grafą Kuno von Stollbergą. Pirmiau jis tarnavo sužeistų globos komitete.

|| Britiškoj Columbijoj, Fernie kasyklose, atsitiko eksplozija, kuri išgriovė ola. Viduj yra daug užgriuvusių darbininkų.

|| Rusijoj caro paliepinu pašaukta kariuomenės tarnyston visų studentai augstesnių mokyklų, nuo 19 metų, kurie iki mokslo pabaigai buvo nuo tarnavimo paliosuoti.

|| Šiaurinėj Meksikos dalyj, Chihuahua apielinkėse, Villos banditai užbėgo geležinkelio traukinį, bėgantį is Torreon į Durango, bet buvusį traukinį Carranzos kareivių tapo sumušti ir nuvyti į kalnus. Užmuštas tapo generolas Aguitar.

|| Austrai Lerkijos užimtuose kraštuose uždarė ten buvusias marijavitų bažnyčias, mokyklas ir prieglaudas. Austrai mat marijavitų tikėjimo nepripazįsta. Neleido ji platintis Austrijoj ir pravoslavių elgesi visai taip, kaip Rusija su katalikais. Austrų užimtuose kraštuose marijavitai negali pamaldų rengti, gali melstis vien namieje.

|| Rugpjūčio 10 d. į Francuzijos portą Brest vėl atkako dalis rusų kareivių, atsiųstų pagalbon francuzams.

|| Central News Agency pranešė is Londono, jog pagarsėjęs karė su japonais savo nepasisekimais rusiškas generolas Kuro-

patkin tapo paskirtas Turkestano general-gubernatorium. Tokiu būdu jis tapo pralintas nuo vedimo rusų kariuomenės Lietuvoje ir Latvijoje, nes ir čia jam ne labai sekėsi.

|| Daugumas Danijos gyvenotojų, ypač moteris, nepritaria pardavimui daniškų valdybų Amerikai; todėl ir parlamentas gali atmeti padarytą su Amerika sutarimą.

|| Sulgy francuzų apsaikymo: ant 100 išsautų kulky tik viena į kareivį pataiko, o is 35 pataikytų, tik viena užmuša. Tai gi užmušimui kareivio reikia paleisti vidutiniškai 3,500 kulky.

|| Meksikoj, tarp Cordenas ir Tamasope buvo susirėmimas Villos banditų su Carranzos kareiviais. Susirėmune užmušta 9 banditai ir 4 Carranzos kareiviai.

|| Is Karaliaučiaus universiteto išvijo 4 lenkus studentus už lenkišką agitaciją. Bet Karaliaučiu lenkų nėra, tai nežinia, ar tarp vokiečių tie lenkai studentai stengėsi lenkišką dvasią platinti.

|| Is Vokietijos kariuomenės pralino 17 generolų ir juos perkėlė atsargon, o jų vietas apšodino pulkininkais.

|| Tarptautišką dovaną is Nobelio užrašo už didžiausius nuopelnus medicinoj gavo šmet vengras gydytojas Robert Evany. Jis yra rusų nelaisvė.

|| Is Paryžiaus praneša, kad dabar Francuzijoj yra 200,000 rusų kareivių, o jų ten siuntė net 6 kartus. Iš pradžių, kuomet atėjo pirmas siuntinys, kareivių skaitlių padavinejo ant 250,000.

|| Kaip praneša is Berno, austrų kariuomenės vadovystė tapo atimta nuo vokiško generolo von Hindenburgo, nes tam pasipriešino Austrijos kariuomenės vadovas.

|| Laikraščiai praneša apie darbininkų maistų mieste Meksiko. Mat ten streikuoja gatvinių karų tarnai.

|| Italijoj smarkiai veikia vulkanas Aetna. Is vidurinio kratero veržiasi lava ir teka pietvakarių link, viską naikindama.

|| Anglijoj, anglių kasyklose netoli Blyth atsitiko eksplozija, kuri užmušė 13 darbininkų, o daug jų sužeidė.

|| Švedija apskaito savo nuostolius dėl vokiečių trukdymo gabenti medžius Anglijon ant 30 milijonų doliarų.

|| Japonijoj, mieste Nagasaki, apsirūšė cholera. Į 24 valandas buvo ten 109 apsirgimai. Kaip manoma, atvilko ten iš plaukianti is Indijų laivai.

LIETUVA IR KARĖ.

KĄ RAŠO LAIKRAŠČIAI IS LIETUVOS.

"Lietuvių Balso" korespondentas rašo sekantį straipsnėlį apie dalykų stovį Lietuvoje po vokiečių:

Pagaliaus guli pluoštas laikračių is Lietuvos ant mano stalo. Nepaprastas džiaugsmas. Juk tai pačios Lietuvos dalis. Rodos, jauti tos žemės kvapą.

"Darbartis" taip pat atrodo, kaip kadaį "Viltis"; tas pats bendrumas visiems mūsų laikraščiams. Ir kalbą ta pati, ir rašybą, ir straipsnių žinių tvarką. Vartai, to pačios vietos įžangos straipsniai; toliau visa eilė korespondencijų—Biržai, Pasvalys.

Skaitai, skaitai... taip ir šnara, rodos, Lietuvos girios, skleidžia išitikėjęs ramumas pavasario darbų. Skleidžias akyse—nudegę, tvirtais žingsniais bežengias, artojas paskui plugą; pirkioj tarška staklės į jaunos dainos taktą; už lango žvimbia bitė; diemedžio kvapas, alyvos svyras pavasariu pasunkusio, saule ištrykusio, šabalbonų.

Svaigsta galvoj—visokie balsai skamba aplinkui: ir Lietuvos gėgutes, ir lakštingalos, ir patį lietuvį kalba niekuomet taip negroja nežvilga, kaip pavasarį. Skaitai, nežinau ką be skaitas—visai kas kita kyla vaidintuvė... —Ne tuoj turins pažadina is apspitusių ratu sapnų.

Lietuvoj visai dabar kitiškai negu prieš dvejus tris metus. Perbaisus skirtingumas, kad, rodos, jis galėtų taip trumpam laikotarpe sutilti. Ir straipsnyje joks stilius negalėtų jo suglausti. "Darbartis" tai vienatinis laikraštis, kurį galį dabar skaityti lietuvius. Ir tai juk ne laikraštis, bet vokiečių vyriausybės oficiozas.

Ižengiamieji straipsniai H. G. R. tarytum kokio vokiečių gubernatoriaus parašyti. Kalbama į gyventojus, ir barama ir ostoma jie.

Straipsnyje "Nenusiminkime" ("Darbartis" No. 38, 20—V) barami žmonės, kam jie nerimastauja ir kaip drįsta kaltinti dėl atskirų kareivių prasizengimų visą milijoninę armiją, kam skundžiasi, kad buvę atimta galvijų, javų, kad reikia tie patys kareiviai ir pas savę laikyti. "Tu patiesi lietuvį, dar nieko nesi prisidėjęs, idant Lietuvą išvadavus is rusų vargovių, tai ar nenorėtum apsiimti bent mažumėlį draug pavargti dėl šito didžio tikslo, rašo šis laikraštis."

Tas gi vargas yra toks, kad lietuvius ne tik turi aukoti visu savo išteklįm ir tylėdamas badauti "nes kitaip argi galima sutvarkyti išmatinimą vokiečių kariuomenės", bet dar jam tiesiai į akis ir pasakoma, kad tas "Lietuvos išvadavimas" turi ne jam pačiam, bet tik Vokietijai tarnauti.

Is viso laikraščio matyte matyti žmonių nepasitenkinimas, krašto netvarka. Vagystės, žmogudystės; pabaudos dėl menkiausių nusikaltimų lig 50,000 markių ir trijų metų kalėjimo, arba net ir tat, ir tat drauge. Vyriausybės skelbiami dėl ty piktadarių gaudymo ir pažadėjimas už kiekvieną galvą po 1000 markių. Jeigu jau net tokių priemonių griebiamasi, tai daug kas aišku.

Žmonėms užginta išeiti is savo sodžių, peržengti valsties sienas. Bažnyčia žmonės įleidžiami su tam tikrais ženklais, ir muge taip pat. Privalomas paspartas su fotografija kiekvienam žmogui, vis viena ar jis namie sėdės ar norės kur išeiti. Ir paspartas išduodamas tik 3 mėnesiams. Kunigas bažnyčioje priverstas skelbti is sakyslos visokių vyriausybės įsakymus, ir raminti žmones.

Lauky darbus įsakoma dirbti ir kiekvienam darbu paskirtas tam tikras laikas, ir visai Lietuvai tas pats, nežiurint nei oro, nei dirvos skirtingumų. Pavyzdžiui, pūdymas rugiams turi būti paruoštas lig liepos 15 d., o kiekviems lig rugpjūčio 15 d. Dėl mažiausio pavėlavimo—kalėjimas.

Žmogus sukaustytas galutinai. Tokia vergija pačios Rymo imperijoj būtų atrodžiusi baisiausia.

IS SUVALKŲ GUB.

Laikraštėlyj "Free Poland", kurį leidžia Amerikos lenkai platinimui žinių apie Lenkiją tarp amerikėnų, yra tipęs laiskas tuos lenkų, p. Lauros de Turczynowicz. Ji buvo Suv. Valstijų pilietė, ištėkėjusi už Stanislovo Turczynowicz, kuris buvo inžinierium rusų armijoj. Gyveno Suvalkuose ir kuomet vokiečiai galutinai užėmė Suvalkų guberniją, ji pateko vokiečiams.

Dabar jai pasisekė atvykti Amerikon ir ji aprašinėja savo įspūdžius. Paduodame keletą įdomesnių ištraukų:

"Ką aš turėjau pergyventi nuo 11 d. vasario iki rugsėjo 12 d.—sudarytų visą apysaką... Aš tikiuosi, kad kada nors aš galėsiu jumis apskaiyti, kaip jie (vokiečiai) ėmė viską, viską nuo kiekvieno—nelaimingų ukinkai neteko visų savo javų, sėklų, bulvių ir t. t. Jie [vokiečiai] paskui privertė juos pirkti tą patį atgal po 25 markes nuo miero, o kuomet atėjo rugpjūtis, tai užgynė kaimiečiams išsikastį savo locną bulvę, ar rūsiskinti savo locną šabalbonų.

"Man buvo siunčiama pinigų ir visokių kitokių daiktų, bet viskas pražudavo tarp Berlino ir Suvalkų."

Toliau, ji rašo, kad sulgy jos nuomonės austrai nėra toki žiaurūs prispaudėjai, kaip vokiečiai.

IS LIETUVOS.

Nuo gegužės 1 d. vokiečių užimtosios Vilniaus gub. dalis sujungta į vieną didelę (valdymo) apygardą su Suvalkų gub. Seniau Vilniaus gub. valdė v. Beckerath, dabar jis pašalinamas; naujosios apygardos viršininku skiriamas augstųjų rumų narys, grafas York v. Watenberg, lig šiol buvęs Lietuvos ukio viršininku.

Kaunas lig gegužės 1 d., buvo priskirtas prie Suvalkų gub. Dabar jis išskiriamas vėl ir Kauno gub. valdymo centras keliama Kaunan. Teismo rumai irgi keliama is Ukmergės Kaunan.

Prekybai ir pramonei remti Poznanės Rytų bankams, kuriems jau turėjo savo skyrius Vilniuje ir Kaune, leista steigti skolinimo kasos Lietuvoje. Jų tikslas irgi bus toks pats, tik banka tokia forma tikisi labiau išplėsti savo veikimą. Centras skolinimo kasų rytais bus Kaune. Jo veikimui kontroliuoti priskirtas vienas vyriausybės atstovas.

Ig. Jur.

"L. Balsas" rašo, kad rašytoja Bitė (Gabrielė Petkevičaitė) tebegyvenanti savo Puziniškių dvarely, netoli Smilgių.

RYGA.

Gyvenimas Rygoje. Dabar rygiečiai ir kalba tik apie maistą ir drabužius. Net nebekreipia domės nei į propelerio (laktystuvus) birbėjimą, nei į tai, kad karės laukas taip arti. Visur tik ir girdi: ten ir ten, tas ir tas gaunama, mokama tiek ir tiek...

Paskutiniu metu pieno daiktai truputį atpigę. Dabar sviesto svaras—90 k., pieno kvorta—25 k. Atpigę ir kiaušiniai—5-7 kap. Bet užtatai baisesi pabrango ar visai nebeginama geros mėsos, o tik šokišios tokios arklienos, bet ir šita nepigė.

Brangūs maisto daiktai, bet tai tik trejopai, penkeriopai, o už vis brangiau reik mokėti ir permokėti (net desimteropai!)—už drabužius ir avalinę. Dabar naginės—8-12 r., korpės—25-30 rub., kostiumas—100-150 rub., ne kažkas, o tik paprastos medžiagos, seniau kainavusios 30-50 rub. Vienok, nežiurint į tokią brangenybę, moterys vaikščioja taip pasipuošusios, kad, tarytum, į pokylį, vestuves eina. Padų Rygoje visai nebegalima gauti, o tik naginkraščius; tas pats ir su drabužiais: juodos, vilnonio negausi, o tik marškoniai, margi.

Taip vadinamoj, sekmadienio "Utenės" mugėn, kur seniau susirinkdavo varguoliai ir apgaudų buriai, dabar ateina visų luomų žmonės, net "sagutuočiai". Daug kuo dabar skiriasi, "Utenėla", kaip čia ją paprastai vadina. Niekas, kas būtų dabar panašus į daiktą, ten nebegausi. Anksčiau čia budavo gausi vogtų ar truputį panešiotų drabužių ir avalinės, o dabar tik devintos gadynės skurlių, senų nuplėštų padų, mašinų, šikšnių ir t. t. Praeivis pamanytų, kad visai tai tik vargšams už grašgalį. Ir kaip apsiavilti! Neperdėsiu, jeigu pasakyti, kad už Amerikos Rotšildo kurpes pigesnės, jei nebrangesnės.

Ir štai, daugelis nebegalėdami (o ar daug galinčių?) kuo naujų nusipirkti, o senus skurlius baigdami dėvėti, kreipėsi užsieniuose, ypač Amerikon, į pažįstamus ir gimes, kad atsiųstų drabužių ir avalinės. Bet čia vėl vargas su tuo muiutu. Kad būtų ramaus laiko madingas—pusė bėdos, bet dabar padidintas trigubai. Taip, neseniai vienam rygiečiui atsiuntė is Amerikos dvi porų kurpių. Už tai muiuto užmokėjo 18 rub. ir 12 rub. baudos. O baudos užmokėjo už tai, kad siuntė ne taip, kaip reikia. Jis tik suvyniojo į popierį, užlipdė markes ir išsiuntė, o pasirodė, reik siųsti drobe, užrašyti, kas siunčiama ir kiek įkainuojama. O gaunamieji is Amerikos daiktai dabar apsimoka.

Aidi.

Francuzų kareiviai eina atakan ant vokiečių tranšėjų. Patėmykit, kad vienas prieškaj užsimojęs mesti rankinę granatą į priešo tranšėją. Paveikslėlis parodo, kas liko is girios—tik vieni stuobriai.

PRIE SOMME.

JAROSLAVLIS.

Čion atkeltą Marijampolės gimnaziją baigė 4 lietuviai: St. Jakštys, K. Mašinauskas, Br. Sideravičius ir A. Gustaitis. Paskutiniuoju du gavo sidabro medali.

KOSTROMA.

Ukio kursai. "Andriejevkos" dvarė (8 varstai nuo Kostromos) jau prirengtas bendrabutis 50 pabėgėlių vaikams-našlaičiams. Čia bus ukio kursai. Praktinai jau dabar mokina 11 vaikų, is prieglaudy atgabentų, o nuo birželio 20 d. bus skaitomos ir lekcijos. Į kursus priimama Liet. Dr. dėl karės nuk. šelpiti. Kostromos skyriaus globiamieji našlaičiai ir šiaip beturčiai, baigusieji pradedamąjį mokyklą, nuo 14 iki 18 metų amžiaus.

MOSKVA.

Gegužės 21 d. Sinodalinės mokyklos salėje buvo lietuvių koncertas, suruštosis vietinio komiteto pabėgėlių naudai. Koncertas pavyko gerai; buvo atlikti sunkiausieji mūsų muzikos (chordinės) tvariniai. Solistės ir solistai ir muzika išlavinti publikai patiko.

B. Valušis, žinomas Lietuvai savo chorais, rimtai ėmė rūpintis populizuoti liaudies dainėles, sudarydamas naują chorą is dainininkų, kuone visų niekur nedavinusių. Teko išgirsti jo chorą, susidedąs kol kas is 70—75 žm. Lengva sutartinė taip ir neša mintį tenai, kur toji dainelė yra gimusi...

Choras gieda ir bažnyčios giesmes Marijonoje Roščoje naujoje Liet. Komiteto koplytėlėje, kur bus įtaisyta pabėgėliams pigi valgykla.

B. Valušis greta dainų moko žaidimų ir ne kartą "aguonėlė, noriu miego" ir k. sutraukia ne tik janiuomėn kruvon, bet masina ir svetimtaučius, kurie, negalėdami kieman įeiti, lipa ant stogų, tvorų ir stebis is mūsų, apie mus.

Reikia tikėtis, kad B. Valušis sutrauks dar daugiau dainininkų, nes pastaruoju metu daugelis naujai išreikė norą būti jo ratelyje.

Kor—us—as.

PETRAPILIS.

Valdybų taryboje nutarta įvesti privalomas visų mokymas.

Pirmoje valdybų taryboje susumanytas nebuves priimtas. Privalomojo visų mokymo priemonė buvo dviasios reikalų, valdybos atstovai, kurie reikalavė, kad pinigai, skiriami mokymui, būtų atiduoti dviasios reikalų valdybos žinion.

Susitarus švietimo ministerijos ir dviasios reikalų valdybos vedėjams, buvo sušaukta antra valdybų taryba, kurioje ir buvo priimtas sumanymas.

MASKVA.

Pašauktieji kariuomenės Maskvos mokyklų studentai lietuviai. Šį pavasarį karės mokyklosna pašaukti šie studentai: Avizienis, Augulis, Bredikis, Budrevičius, Grinkevičius, Dausa, Dulskis, Kazlauskis, Kasakaitis, Kačinskis, Kairiukštis, St. Liansbergis, Liaudanskis, S. Leonas, Vitkauskas, Vaicekavičius, V. Steponaitis, Steponavičius, M. Treigys, Paskauskis, J. Nasvytis, Šatas, Gruzauskis. Kiti gi—K. Bielinas, Urbšys, Lipčius, Novickis, Žukas, Valiunas, Milčius—kuriam laikui paliosuoti sveikatai pataisyti.

Apskritai imant, pakelta 15% visų Maskvos lietuvių studentų. Baigė mokslius. Šiais metais baigė valstybės egzaminus šie medikai: A. Ambraziejūtė, J. Brundza, J. Biržiškiene, L. Bagdonas, M. Mickus, J. Nainis, M. Nasvytis, S. Sipavičius, A. Sivilas, Prancuzevičaitė, V. Tereijonas, L. Žilinskis, St. Žilinskis.

Farmaceutų kursas baigė: L. Narbutas, Perevičius ir Tartila.

Matininkų institutą baigė A. Kriksčiūnas.

Dentisčių kursas baigė: J. Liansbergaitė.

Pradžioje metų išlaikė valstybės egzaminus juristas L. Povėla.

Gavo išleidžiamuosius liudijimus ir ruošiasi laikyti valstybės egzaminus šie asmens (visi juristai): L. Bukavičius, K. Jabloniskis, J. Liudzius, M. Markauskas, A. Milčinskis, J. Papečys, T. Petkevičius, J. Radušis, M. Marma, R. Skipitis.

Baigė moksll "Saulės" buhalterijų kursuose Voroneže šie žmonės: Abanaškevičaitė Antanina, Abanaškevičaitė Marė, Andziulytė Marė, Balynaitė Juzė, Bartiukevičaitė Veronika, Varankienė Jadvyga, Merkevičius Juozas, Kondrotaitė Anėlė, Kajokaitė Veronika, Kumpis Vladas, Mičiulis Vincas, Oskinaite Anėlė, Rimkevičaitė Stefanija, Stepšys Kazys, Skirgailytė Augenija, Tekorytė Julė, Samelytė Stefanija ir Jurška Kazys.

LIETUVIAI STUDENTAI KARĖJE.

Be jau minėtųjų Skirpos ir Kumpio, iki šiol paimta karės mokyklosna šie I ir II kursų studentai lietuviai: Laikunas, V. Ambrazevičius, Gavelis, J. Jacekus, J. Juodišius, P. Masiulis, Šurna, M. Vėtkauskas, Janilio-

nis, A. Luinis, A. Balsys, Navakas, Rašys ir E. Gaidamavičius.

Studentai—kareiviai. Be paminėtųjų anksčiau lietuvių studentų, dar paimta karės mokyklosna J. Žilinskis ir J. Kibirkštis. Paskutinyjai įstojo artilerijon savanoriai.

Lenkų atsotvai pas carą. Augstųjų valdininkų tarpe kalbama, kad Valst. Tarybos ir Dumos nariai lenkai stengiasi gauti leidimą pasikalbėjimui lenkų delegacijos su caru.

Naujas gimnazijų projektas. Švietimo ministerija galutinai išdirbo naują gimnazijų projektą.

Realinių mokyklų visai nebus.

Visas gimnazijos kursas truksis septynerius metus... Leidžiant švietimo ministeriui, galima steigti ir aštuonerių metų mokslo gimnazijos.

Kartu mokyti vaikams ir merginoms galima tiktai sutikus švietimo ministeriui.

BAIGĖ MOKSLĄ.

Šiuosmet įvairiose augstesnėse Rusijos mokyklose baigė mokslius sekantieji lietuviai: A. Sugintas (juristas), L. Noreika (juristas), B. Mickevičius (matematikos), Dočkus (gamtininkas), Kveska (kalbininkas) ir A. Naujokaitis (juristas). Visi jie iki spalio 15 d. turi išlaikyti dar valstybinius egzaminus.

(N. L.)

Pabėgėlių grįžimas. Vidaus reikalų ministerija buvo užgynusi duoti pabėgėliams leidimus, važiuoti į netolimas nuo karės lauko gubernijas.

Dabar vyriausiojo štabo viršininkas pranešė vidaus reikalų ministerijai, kad į minėtąsias gubernijas galį važiuoti pabėgėliai, tačiau tik atėjus karės ir laukų darbams ir tai leidžiant vyriausybei.

Priesininko užimtųjų gubernijų pabėgėliams leidžiama važiuoti be savo šeiminų, o neužimtųjų gubernijų—su šeiminomis. Pabėgėliai, važiuojantieji gubernatorių, kame gyvena, turi turėti liudymus.

Kunigų šventimai. Birželio 19 d. J. E. Seinų vyskupas Karosas Petrapilyje, savo namų koplyčioje išvėntė kunigais: Seinų vyskupijos dijakoną Sim. Draungelį ir Mogilevo vyskupijos dijak. Ant. Juočių;—subdiakonų Seinų seminarijos Joną Januškaitį.

Viel laikraščiai stundams rankraščių turi būti pažymėti autorius, parašas ir adresas. Pasirašantys pasidomėję turėtų paduoti redakcijai žinią, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųstus laikraščius trumpinti ir išsiųsti.

Netinkamus laikraščius rankraščių redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal po išsiskyrimo.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Taigi prie darbo, lietuviai! Mūsų jau buvome pirmuosius išreikšę nuomonę, kad Didžiosios Lietuvos lietuvių ginciai tarp savęs davė progą gyvuoti gincams ir tarp Amerikos lietuvių, nes mūsų išeivija vis atsisiūri į savo močiutę Lietuvą.

Vaidai, kurių didžiausiu gimdytoju, kaip mums pranešama, buvo p. Bulota, suskaldė Didžiosios Lietuvos lietuvių vienybę. Jie daug prisidėjo ir prie suskaldymo vienybės čia Amerikoje.

Po dviejų metų vaidų, berods, pradeda lietuviai blaivintis. Sugrįžusieji iš Europos amerikiečių pasiuntiniai praneša mums, kad ten visos lietuvių sriovės jau pradėjo bendrai, vienybėje veikti. Jų pavyzdį, rašite, pasėkime ir mes, Amerikos lietuviai.

Štai pereitą savaitę susivaziavo į Wilkes-Barre, Pa. keletas žymesnių veikėjų iš katalikų politiškos sriovės ir iš tautininkų apkalbėjimui svarbių reikalų, ypač to reikalo, kaip būtų patogiausi visiems lietuviams prisirengti prie "Lietuvių Dienos", kurią prezidentas Wilsonas žada netrukus paskirti aukų rinkimui po visą Ameriką.

Rugpjūčio 17 d. žada atsibūti ten pat galutinės susivaziavimo atostovų nuo įvairių tautiškų ir katalikiškų (o gal ir nuo socialistiškų) organizacijų. Mūsų tikimės, kad sveikas protas ir neabejotina savo tėvynės meilė pagalios paims viršų, kad tame susivaziavime mūsų sriovės užmegs vienybės ryšį ir parodys savo politiskai-tautišką subrendimą.

Tiek, kiek mes galime išreikšti tautininkų sriovės nuomonę, galima užtikrinti, kad tautininkai visa širdin prie to bendro darbo prisidės, pamiršdami visus pirmesnius gincus ir nesutikimus. Mūsų manome, kad ir katalikų politiškoji sriovė tą patį padarys. Pagalios mes geistume, kad nei mūsų socialistai nepadarė tyto išemimo.

Kiek mums žinoma, pas juos šiandien eina "fermentacija" nekuris iš jų persitvirkino, kad Lietuvos socialistai veikia išvien su kitomis sriovėmis; kad mūsų socialistai Amerikoje, atsitolinę, dami nuo kiti sriovių ir su jomis kovodami, ejo klaidingų kelių; jie mato, kad jiems "reikia mainyti frontą" ir tuomi prisipažinti prie savo pirmesnių klaidingų taktikų. Visa tai sutvėrė pas juos, anot "Laisvės", sunkų padėjimą, iš kurio nekuriu šį jų norėtų išeiti, jeigu nesibijotų sarmatos.

Jeigu mūsų socialistai permains ikišiolaišingą taktiką ir apreiškė tikrą norą dirbti sykiu su kitomis sriovėmis, nebadysim mes jų pirštams, neigi blogo žodžio tarsime apie tai, kas buvo.

Lai nors syki užviešpatuotų, tarp lietuvių taika. Nors syki pradėkime darbą!

Laikraščių bėdos. Žymus popieriaus pabrangimas skaudžiai atsiliepia į laikraščius. Daudelis didelių anglių laikraščių dėlei tos priežasties arba dvigubai prenumeratos kainas pakėlė, arba sumažino puslapių skaitlį.

Lietuvių laikraščiai taip pat skaudžiai tą brangumą atjautė. Nekurie laikraščiai, kaip "Laisvė" ir "Amerikos Lietuvis", pakėlė prenumeratos kainą, nekuri kiti laikraščiai rengiasi padaryti tą patį. Vėliausia šito brangumo auką yra "Ateitis", ėjusi iki šiolie tris sykius į savaitę.

Dabar "Ateitis" praneša, kad nuo sekandio numerio ji esianti vėl tik syki į savaitę, bet prie to duos ir mėnesinį priedą-žurnalą.

Mūsų paliekame tą pačią prenumeratą, nors ir mūsų iška-

šiai labai pasididino. Kiti laikraščiai mėgina daryti bižnį iš apgavikų daktarų ir kitokių apgarsinimų. Mės ir to nedarome, nes norime apsaugoti savo skaitytojus nuo tokių kraujagėrių. Todėl mes tikimės, kad ir mūsų skaitytojai mokės tai atjausti ir apvertinti ir pasistengs mums pagelbėti. Prapiakinkite tarp savo draugų ir pažįstamų "Lietuvą", prikalkinkit mums vieną-kią naują skaitytoją o tie, kurių prenumerata yra užsilikusi, malonėkit ją greitai atnaujinti.

Laikraščiai rupinasi savo skaitytojų gerove, stengiasi duoti visiems gerų patarimų ir naudingų pamokinių, apsaugoja nuo visokių prigavikų ir skriaudėjų; todėl ir skaitytojai privala laikraščius taip pat pagelbėti.

Juo daugiau mes turėsime skaitytojų, juo labiau galėsime laikraštį pagerinti ir nereikės mums prenumeratos kelti.

Pasidarbukit truputį, "Lietuvos" draugai!

Teisybė pasakyta. "Ateitis", darydama apžvalgą įvykių tarp Bulotos ir Šimkaus debatu, daro galutinę išvadą, kad iš jų nieko rimto neišejo ir išreikšia tokią nuomonę sulgy to, ar vėta Lietuvių Draugiją boikotuoti (kaip tai daro ir kitiems pataria daryti p. Bulota):

Bet vien dėl trukumų, ar net ir vieno-antro vedėjo nesąžiningumo (daideizant, jeigu jie ištiko net butų "Liet." skelbti boikotą, gliesni principai priežasčių nenurodžius—nėra tai taktika, kuri prie tvarkos ar dalykų patalymo vestų... boikotas savo vertę turėtų dar tuomet, kuomet opozicija šale smerkiamųjų turėtų nuosavas pačias tiktai išreikšti organizacijai. Tada galima būtų bent kalbėti apie darbo pasidalinimą. Bet, kiek geresnio vietos smerkiamųjų įstaigų neudodant ir net neparodant,—kas gali lengva širdimi boikoto taktiką pritari?

Mums smagu yra pažymėti, kad "Ateitis" galų gale išreikšė sveiką nuomonę, šiame svarbiame klausime. Mums visomet išrodė ir mes visuomet tvirtiname, kad tas, kuris moka tik "kritikuoti" kitų darbus ir juos ardyti, o pats nemoka, ar nenori nieko geresnio sutverti, ar padaryti, yra lygus mikrobui, kuris dala viską, kas jam papuola; jis naikina, bet negaivina kuną.

Priešus prie tokios sveikos nuomonės, "Ateitis", taipgi gerai padarys, mažiau kandžiojusi Lietuvių Draugiją ir Centralį Komitetą perspaudinėjimu įvairių straipsnelių iš "Naujosios Lietuvos",—straipsnelių, kurių miečių yra diskredituoti minėtos organizacijos visuomenės akyse.

Bet dėlei įvairumų, štai paklauskim, ką apie tuos pačius debatus sako "Keleivis", oficioziskas globėjas to fondo, kuris kvietė p. Bulotą. Jis taip savo išvadžiojimus baigia:

Taigi Bulotos-Šimkaus debatai mums parodė, kad visa, ką rašė apie Lietuvių Draugiją žemaitė savo laiškuose, ir visa, ką tvirtino apie tą draugiją Bulota savo prakalbose, buvo ne šmeizimas, bet tikra tiesa.

Šito debatai—traukia toliaus "Keleivis",—parodė, kad tikri meilagiai ir šmeizikai yra tie, kurie grynė tą draugiją ir užspūdinėjo ant Bulotos su žemaitė. Jie turėtų dabar viešai prieš Bulotą ir žemaitę atsirašyti.

Ištikro, išrodo labai panašų į vokiškąjį kaizerį, kuris taip pat savo žmonėms galvon kala: "Mės jau juos (talkingus) sumušėm, tik tai jie nenori prisipažinti, kad yra sumušti!"

Bėda tik tame, kad žmonės, turintieji akis kakteje ir protą galvoje, nelabai nori tikėti nei kaizeriui, nei "Keleivius".

Bagočius Šelpimo Tarybon.

Laik, "Boston Post" už rugpjūčio paduoda sekandį žinutę: "Kongresmanas Gallivan yra rekomendavęs Prezidentui paskirti Komisijon baduojančiai Lenkijai šelpi F. J. Bagočių iš So. Bostono. Akyvaizdoje to, kad lietuvių tautinis šelpimo fondas rupinasi apie 5,000,000 gyventojų tos šalies, kongresmanas mano, kad bent vienas lietuvis Amerikietis reikia paskirti komisijos nariu.

P-nas Bagočius, kuris yra lietuvių laikraščio "Keleivio" redaktoriui, yra 29 metų am-

žiaus, gimęs Lietuvoje, apsipažinęs su Lenkija, Rusija ir Vokietija; apie 14 metų kaip atvyko Amerikon, mokinosi tiesų Bostono Universitete ir didžiai rupinasi šelpimo darbu. Jis kalba anglų bei vokiečių kalbomis ir visomis tarmėmis užimtųjų sričių rytinėje karės juostoje ir tas kongresmano Gallivano nuomonė padaro p. Bagočių labai tinkamu tai vietai.

Taip rašo "Boston Post." Patėmijome panašų apie tai pranešimą ir "Keleivyje", kuris vienok nieko nemini apie tai, kad p. Bagočius būtų "Keleivio" redaktoriu (Dalykas, apie kurį, matoma, pats p. Bagočius informuoja anglų spaudą, bet kurio pats "Keleivis" niekad nepatvirtina).

Kalbant apie p. Bagočiaus kandidatūrą į minėtą komisiją, Amerikos lietuviai negali to tyliai praleisti. P-nas Bagočiaus paskyrimas minėton komisijon gali įvykti tik per nedovanotiną klaidą. P-as Bagočius ton vieton yra netikęs ir jo paskyrimas būtų didžiausias rėžimas Amerikos lietuviams veidan. Žmogus su tokia skandališka praeitimi; žmogus, kurį mūsų organizacijos išmetė ir iki šiolie atgal priimti nenori kaipo nario; žmogus, kurio karjera taip negražiai paaiškėjo laike jo bylos su "Vien. Lietuvininkų," žmogus, kurio dėlei jo netikisio charakterio nepreleidžiama iki šiolie į advokatų tarpą, negali užimti tokios atsakomos ir pasitikėjimo vietos. Amerikos Lietuvių privalo protestuoti ir protestuos prieš paskyrimą tokion vieton žmogaus, kuris iš visų Amerikos viešų žmonių turi šiandien bene aršiausį rekordą.

"Dirva" vieton "Santikos." Leidėjas ėjusios iki šiolie Clevelande "Santikos," praneša, kad ji pakeičia savo vardą ir nuo dabar jau vadinsis "Dirva."

"Dirva" bus savaitinis laikraštis, padidintas: turės 8 puslapius, vieton dabartinį keturių. Ją leidžia naujai susitvėrę bendrovė vardu "Ohio Lithuanian Publishing Co." "Dirvos" kaina \$1.50 metams, o antrašas yra sekantis: "Dirva," 2002 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Redaktoriu ram yra p. V. J. Jokubynas, anuomet buvęs "Tėvynės" redaktoriu.

"Dirva," beabejonės, atras plačią dirvą naudingam darbui tarp lietuvių. Vėliame jai kuogeriausio pasisekimo.

Dr. Jonas Basanavičius, lietuvių tautos atgimimo tėvas, tikrai tėvisku balsu prabilo amerikiečių savo laike, rašytame į p. Stasį Šimkų. Žemiaus tą laišką paduodame išsiai. Perskaitykit jį ne syki! Perskaitykit du, tris sykius ir giliai sau jį širdin įsidėkit.

Girdėjome, kad Dr. Basanavičiaus sveikata yra labai bloga ir kad jau nesitiki ilgai išlaikyti. Sutiktės Vilniuje Amerikos pasiuntinius žilagalvis šiai mūsų didis senelis asaromis tik apsiliejo ir nei žodžio tarti neistarė.

Gal paskutinis tai jo žodis—amerikiečiams,—patėmija apie tai "Vienybė Lietuvininkų."

Klauskite!

Dr. Basanavičiaus laiškas.

Gerbiamaiai! Atsitikus patogiai progai, siunčiu Tamistai keletą žodžių, kuriuos prašau paskelbti Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Iš apsilankusių Vilniun amerikiečių sužinojome, jog ten dar veikėjai, sriovės tebesiėja, jog per istisu du metu nesurasta nei budų, nei lėšų tėvynei gelbėti. Kur gi dingio tie veikėjai kunigai ir svietiskiai, ką taip gražiai kalbėjo, pie vienybę ir meilę tėvynės? Kur dingio tie patriotai, ką šimties klogo, kad puikius Tautos Namus išvysti? Kur jie dingio, ką jie veikė? Nejaugi paliovė lietuviams, nejaugi toje naminėje kovonė spēkas ir jausmą prazudė?

Kur dingio toji šimtų-tukstančių minia, kuriai jie vadovavo;

kur jie ją nuvedė, kad ji, toji minia, negali balso bado ir kumštis prispaustos Lietuvos?!

Juk ne kudikius esate, kad rašyti jums apie mūsų vargus,—jūs puikiai žinote, kaip dabar Lietuvoje gyvena. Veikėjų pasiliko mažas būrelis, bet ir tų pačių veikimas suvaržytas. Veikiama didesniuose miestuose, kur didesnės minios varguolių susipietę.

Karės ir civilė valdžia kas kart mus daugiau spaudžia. Žydai, lenkai ir stipresni ir liuosni; jų organizacijos periodiškai gauna visokeriopą pagalbą iš didžiulių organizacijų Šveicarijoje, Berline, Amerikoje. Vokiečiai, matydami, kad juos yra kam užstoti ir apsieina su jais švelniau, o su tuom, kuris niekam nerupi, žinoma, kaip apsieina.

Skirtumas pažiury, įsitikinimų mūsų veikimą senai paliovė trukdės. Su skausmu ir su išgąsčių girdime apie amerikiečių pešynes. Aš savo dienas jau baigiu. Lengviau man būtų tai pastebėti,—kad mūsų Lietuva, kurios atgimimui tiek darbo ir kovos padėta, kuri šiandien yra ant krašto prapulties,—kad Lietuva turėtų ilgas eiles gaivintojų, apgynėjų, gelbėtojų. Kad visi Lietuvos vaikai susispiestų į krūvą tėvynę gelbėti ir mums seniams, žilaplaukiams lengviau būtų į grabą žengti.

Siunčiame jums, vaikai, gal paskutinį šauksmą mirštančios Lietuvos. Išgarskite, atjauskite jį! Jeigu Lietuvos žmonės iš bado prisieis numirti, atminti, jie mirs su mintimi, kad jys, amerikiečiai, galėsite juos gelbėti, neragelbėtoje.

Su pagarba,
Dr. J. Basanavičius,
Vilnius 1 d. liepos 1916 m.

P. S.—Kiek ankščiau rašiau porą laišku kitiems veikėjams. Gal gavo. Jieškokite budų, kad galėtumėte prieiti su pagalba. Kelkite aikštėn teisius, liuosybės, žodžių veikite visomis stjungtomis spēkais. Tie, ką daugiau gali, ką daugiau žino, ką daugiau turi—turi veikti ir dirbti daugiau. Amerikiečiai pasirodykite, juse eile atėjo!

J. B.

Šimkaus prierasas.

Prie šito laiško p. Šimkus deda sekantį prierasą:

Štai dar vienas šaukimas į darbą, į veikimą, į vienybę. Daktaras Basanavičius rašo.

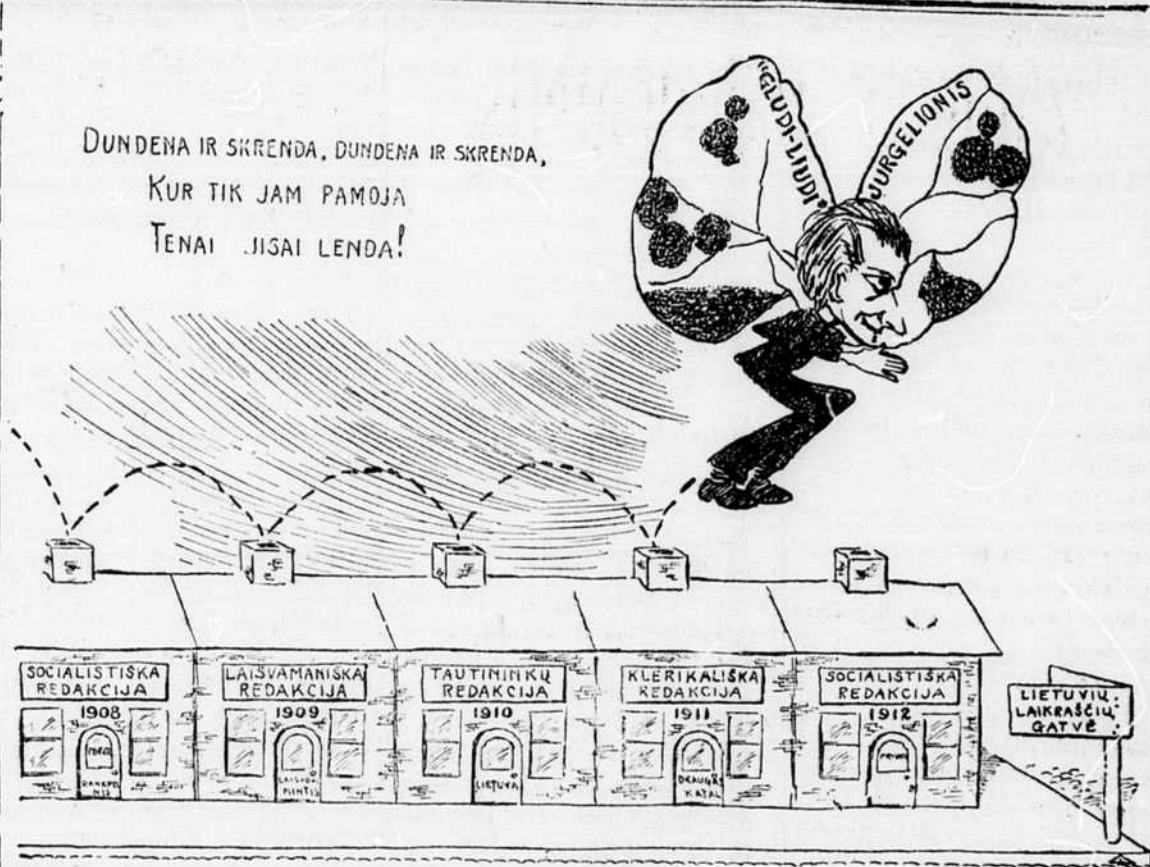
Kas jo vardo nežino, kas jį negerbia? Jei bent tie, ką nekendžia Lietuvos, ką kelia motinas juos lietuviams pagimdžiusias.

Dr. Basanavičiaus vardas yra bene vieninteliu pas mus, su kuriuo suristas visas mūsų tautinis gyvenimas nuo pirmųjų dienų atgimimo iki šių. Tasai ištikrųjų turi teisę mūsų "vadovų" užklausti: "Jūs, vadai, kur nuvedėte tas šimtis-tukstantines minias, kokiais keliais, ir kokius tyrus, kad jie neišgirsta žustančios tėvynės balso?" Juk tie visi vadai į minią ėjo, nešdami idėjas savo mokytojas, Dr. Basanavičiaus, o minia nuvedė kitiems keliais. Tat ir šaukia: kur jys dingote, tie, tie ir tie?

Jeigu jo šaukimo ir šiandien neįgars, tai Dr. Basanavičius gali jausties laimingu, kad Lietuva iš visų pusių uždaryta: lietuviškų barnių atbalsai iš ėion ten nenuėis; jie Lietuvoje svajos, kad jų balso išklaušė, kad formuojasi ilgonis eilės Lietuvos gaivintojų, gelbėtojų; svajos; jam ir "kitiems žilaplaukiams" lengviau bus į grabą žengti...

Jeigu dėlei "augščiausių idėjų" arba dėlei "liuosybės ir lygybės principų" Amerikos lietuviai nesudarys tų ilgų eilių Lietuvos gelbėtojų ir gaivintojų,—prie kurių mūsų gerbiamas Dr. Basanavičius ir kiti veikėjai kviečia—Amerikos lietuviai taipgi jausis laimingais, kad Lietuva aklinau uždaryta: vienai: rečiau išgars taip nemalonius vaitojimus, o antra, mūsų gerbiama, Dr. Basanavičius ir "kiti žilaplaukiai" savo kaulus turės paguldyti ne svetimam krašte, bet "numylėtoje tėvynėje"...

St. Šimkus.

Amerikos Lietuvių Peteliškė.

Trečias Leono Laiškas.

Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo sekretorius, p. Širvydas, garsina "Vien. Lietuvininkų" dar vieną p. Leono, žinomo Lietuvos veikėjo, laišką. Jame paminėta, kad vienas laiškas buvo paslystas ir "Lietuvai," tačiau mes jo iki šiolie negavome. Ir šis, p. Širvydai rašytas, laiškas yra žingeldus, todėl mes jį ir atkartojame išsiai.

Stockholm, 26—VI-16.
Gerbiamaiai Tamistai!

Iš Stockholmo rašiau vieną laišką "Lietuvos" redakcijai, kiti—Tamistai ir dabar rašau dar vieną Tamistai.—Tie laiška turi tarp savęs ir tarp to laiško, kurį rašiau Tamistai iš Maskvos, sąryšį.—Aš norėčiau, kad jie būtų pagarsinti Amerikos lietuvių laikraščiuose,—žinoma, tuose, kurie ras galimū duoti jiems vietos savo skiltyse.

Lietuvių draugijos nuk. dėl karės šelpi Centro Komitetui tuom tarpu pasisekė išrupinti užimtosios Lietuvos sušelpimui 100,000 rublių, kurie bus induoti to Komiteto daliai, likusiai Vilniuje;—tie pinigai jau išsiųsti pp. A. Smetonos ir d-ro A. Vileišio adresais.—Vienok kiekvienam turi būti aišku, jog ir toji, lyg šiek-tiek žymesnė pinigų suma, tai tik lašas į vargo jures.

Man keista, kad Amerikos lietuviai siuntė savo delegatus užimtoni Lietuvos—p. Bielskį ir K. Bartušką pirmiaus, p. Karužą pastakias,—ir vis be pinigų baudantiesiems šelpiti. Juk, be jokių informacijų, be jokių korespondencijų apie nelaimės galimą buvo žinoti, jog užimtoji Lietuva dabar ašarų pakalnė. Bet, prieš siunčiant įvardintus delegatus, Amerikos lietuviai jau buvo gavę nemažai korespondencijų apie Lietuvos nelaimingą padėjimą: rašė Centro Komiteto pirmininkas, rašė p. Jonas Jonyla, šaukė įvykusis Petrograde lietuvių susivaziavimas ir t. t. Aš suvis nekalbu su tais bepročiais, kurie Amerikos lietuviams inkalbinėja, jog dabar nereikia siųsti Lietuvon aukų; jeigu jie ne bepročiai,—tai nusidėjėliai prieš žmoniskumą.—Aš kalbu į tuos, kurie sveiko proto vedami, ir mana, jog ir jų permaži dirbama lietuvių tautai nuo bado ginti. Per 22 karės mėnesių, dedant kiekvienam išgalinčiam tam tikslui po 1 rb. į mėnesį, būtų susirinkusi graži pinigų suma. O jeigu dar būtų tinkamai kreiptasi prie Amerikos labdarinčių visuomenės,—tai toji suma tikrai būtų dešimteriojai užaugusi.—Reikėtų jys organizacijoms, kurios tebėra, energingai dirbti, nepaisant į priešų niek-tauzijimus.—Bedirbant, gal greičiau paaiškėtų ir susivienijimo tikslingumas, o jei ne, tai ir skyrim dirbant, vis būtų daug padaryta. Tik vienos baimės reikia išsivadėti—tai to, kad ne per netinkamas rankas pašalpa bus dalinama. Susimildami, su-praskite, jog alkanam vistiek, ar rabinas, ar kunigas, ar demokrat, ar social-demokratas, ar klerikalas jį papenės,—taigi ir tasai, kuris savo pašalpą duoda, privala alkanu mintimis būti vedamas, o ne savo.

Dabar, kitas dalykas.—Ponas A. Bulota pusantrų metų inkal-

binėja kiekvienam, kam tik gali, jog "Lietuvių Draugija nuk. dėl karės šelpi," ypač-gi jos Cen. Komitetas—klerikaliski, iš pradžių dar jis juos vadino ir "nacionalistiskais,"—dabar šio vardo, rodosi, jiems jau nesega. (Apie p. Martų aš nekalbėsiu, delto, kad jo klaida turi būti kiekvienam aiški, jeigu jis apie C. K-tą sprendžia iš kunigų Laukačio ir Vailokačio veikimo, kurie prie C. K. suvis nepriguli). Užkabinau šį klausimą ne dėlto, kad man rūpėtų, kuom kas mane vadina, arba kuom kas vadina tas įstaigas, kuriose aš dirbu, bet teisybės dėlei. Centralinio Komiteto, veikiančio Rusijoje, toks sustatas: pirmininkas—p. Yčas, vice-pirmininkas—p. Balčikonis, Naruševičius, Tumėnas ir kun. Olšauskis.—Tiktuosi, jog p. Bulota supranta, kas tai yra klerikalas. Tai gal teiks išpasakoti visuomenei Komiteto daugumos narių tuos darbus, kurie paliudyti, jog tie nariai klerikalai bėsa. Kitaip aš skaitysiu už klerikalą ir p. Bulotą, delto kad jis buvo išrinktas 2 ir 3 Valstybės Dumos tikinčių katalikų daugumos balsais, tarp kurių gana daug buvo balsuojančių kunigų; kad jis labai buvo rekomenduojamas į atstovus neko kito, kaip tik "Saltinio" ir "Ziburio" Dr-jos; kad jis prieš rinkimus 4 Dumos vazinėjo pas kai-kuriuos kunigus teisintis savo netaktinguose link tikybės žingsniuose, esant jam 3 Dumos nariu etc. etc. Vadinasi, jam kunigai galėjo duoti net igaliojimų Lietuvos reikalus ginti, o patis kunigai, anot Bulotos, net badaujančių papenėti negali; nepapenės, o ims pašalpas klerikalizmo tikslams. Ne, gerbiameji, jeigu aš taip manyčiau apie kunigus, tai jau netikčiau jų balsais būti renkamu į atstovus.—Pas p. A. Bulotą kitokia etika.

Dar paliesiu vieną dalyką. Gerbiameji! Jau dabar pradėkite vieni-kitus kalbinti ir kiekvienas sau mąstyti po karės grįžti Lietuvos. Kuom karė pasibaigs, sunkų atspėti, bet vieną galima tvirtinti, jog senoji valdymo tvarka turės būti permaininga.—O ir visokios rūšies ukės srityje daug bus atmainų.—Prieš karę stigo mūsų žmonių, o po karės žmonių trukumas bus dar didesnis: tiek pirklių, tiek darbininkų, tiek ūkininkų, tiek inteligentų ir t. t.

Su visiška pagarba,
P. Leonas.

DELEGATŲ ŽODIS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Šiomis dienomis pargijo iš Europos amerikiečių pasiuntiniai—Kun. Bartuška ir Dr. Bielskis). Jiedu atsiliepia į visuomenę sekandai:

Atlikę savo darbą Šveicarijoje, dar prieš akis turėjome sekančius dalykus: suteikti žinių Svėntam Tėvui apie Lietuvos vargus, atlinkyti belaisvius Vokietijoj ir gauti paskutinį žinių

apie Skandinavijos lietuvių veikimą, neš budami Šveicarijoje, girdėjome, kad Skandinavijos ir Rusijos lietuviai turėjo kontencenciją. Taigi matydami, kad šių dalykų negalėsime atlikti abudu kartu, pasidalinome darbu: vienas (kun. Dr. Bartuška) nuvaziavo Ryman, gi antras (Dr. Bielskis) Vokietijon. Kun. Dr. V. Bartuška nors su didelėmis sunkenybėmis dasigavo Romon pas Sv. Tėvą. Stebėniu budu abu delegatu nieko vienas apie kitą nežinodamu nuo 7 liepos, atvyko Newark vieną ir tą pačią dieną t. y. 9 augusto—Kun. V. Bartuška iš Italijos laivu Dante Alighieri, Dr. Bielskis iš Danijos, laivu Oscar II.

Delegatų kelionė Lietuvon užbaigta. Linksma mudviem ir begalo smagu sugrįžus pas savuosius Amerikon. Čion mes galėsime su jumis pasimatyti, ir jums nuvargintos Tėvynės vaizdus nupiešti. Mės kupini esame žinių iš Lietuvos padangės. Nors ne visą Lietuvą aplankėme, bet galime džiaugties, pamatę labiausia nualintas Lietuvos vietas. Sųejome su tukstantiais mūsų brolių ir sesučių, kurie perdavė mums jų kančių didybę ir skausmų gilumą. Jie meldė mūsų Amerikos lietuviams apie tai pranešti. Vardan visos Lietuvos šiūni sveikinam jus, Lietuvos suns ir dukros, gyvenančius toli nuo tėvynės vargu.

Naslaicių prieglaudų vaikų, ištiesę savo liesas rankutes šaukia prie jų melddami duotus. Mokyklų jaunimas, neturintis kuom apsisukti, knygų nusipirkti ir už mokslą užsimokėti, laukia nuo jų pinigėlių. Išdžiūvo krutnės išardytų Lietuvos šeimynų ir išsekė ašarų šaltiniai, belaukiant pagelbos iš amerikiečių, kurios, kaip jie mums guodėsi, kaip nėr-taip nėr Lietuvos delegatai išdrįsta užklausti brangių mūsų brolių ir sesučių, gyvenančių laimės šalyje.

AR GY TOS PAGELBOS IR NEBIS? Nebesinori mums tikėtis, kad tas atsitiktų. Lietuviai juk nenustojo širdies prakilnumo ir jautrumo.

Lietuviai! Tėvynės varpai liudnai gaudžia, mės jų aidą girdėjome; aidą begalo gaudinga: "AMERIKOS LIETUVIAI GELBĖKITE JUSŲ TĖVYNĘ!"

Lietuviai! Griaudžius tėvynės varpų aidus sustabdykime, suteikime Lietuvai pagelbą, džiaugsmą ir viltį.

Kun. Dr. V. Bartuška,
Dr. J. V. Bielskis.

P. S. Apie atsilankymą delegatų lietuvių kolonijose pasistengsime pranešti kuogreičiausiai lietuvių visuomenei per laikraščius.

KAM RUPINTIS?

Še mininkė:—Ar matai? ir vėl torielis sukulei. Jei vis taip darysi, tai iki metų pabaigos nei vieno neliks.

Tarnaitė.—Nesirupink, po-miute, aš ir taip iki metų pabaig pas tamistą neišlaikysiu,

Francis Marie Arouet de Voltaire.

Zadigas Babylonietis.

(Vertė K. Vairas)
(Tąsa)

MUSAMA MOTERIS.

Zadigas savo kelionėje dabojo žvaigždžių. Oriono konstelacija ir gražioji Sunžvaigždė vedė jo žingsnius linkui Kassiopejos. Jis gerėjosi ta neapsakoma daugybe šviesos, kuri apsirodo musų akims tikrai pavydėle mažų kibirkštelių; tuo tarpu-gi žemė, kuri ištikrųjų yra tikrai mažas trupinėlis visatoje, atrodo musų akims kaip kas tai labai didelio ir praklaus.

Ir dabar jis atvaizdino sau žmonių veisę tokią, kokią ji ištikrųjų yra, t. y. kaip kruvą vabalų, rįjančių viens kitą ant mažo molinio atomo. Tas tikrasis paveikslas lyg ir sumažino jo nelaimės, nes parodė, jog jis nieko nereiškia visatoje, taippat, kaip ir ansai Babylonio miestas. Jo dviasia pakilo i nepabaigtumą, j beribę, ir, atsitrankus nuo jausmų, gilinosi i nepakrutinamą visatos tvarką. Bet paskui, sugrįžęs atgal pas save ir inėjęs i savo širdį, jis galvojo, kad Astarta, gal buti, numirė už jį, ir štai visata dingio i jo akių, ir jis nieko daugiau neįmatė, apie nieką nemąstė, kaip tik apie Astartos mirtį ir Zadigo nelaimės. Taip paversdamas savo jausmus i mintis tokiems filosofiniams svarstymams ir nepakreipiamam skausmui, jis prisitartin prie Egipto rubežių; jo-gi ištikimas tarnas jau buvo nukeliavęs pirmam kaiman, įsiskodamas nakvynę pastogės.

Kaip tik Zadigas atvyko kaiman, tuojau jam prisėjo užsistoti už moterį, kurią buvo užpuolęs pavydus jos numylėtinis. Ginčas taip pasidarė žiaurus, kad Zadigas užmusė tą numylėtinį. Egiptiečiai toje gadynėje buvo teisingi ir žmoniški. Minia nuvedė Zadigą i miesto namus. Pirmučiausia paliepta apžiūrėti jo žaizdas ir iškvesti jį bei jo tarną, kad sužinotų teisybę. Surasta, kad Zadigas nebuvo užmušėjas—žmogžudis. Bet kadangi jis visviena užmušė žmogų, tad įstatymai pasmerkė jį tapti vergu. Tuojau parduota abudu jo kupranugario miesto naudai; visas auksas, kokį jis atsigabeno su savim, liko išdailintas miesto gyventojams; jo tarnas, kurs drauge su juom atkeliavo, buvo ištalytas pardavimui viešoje rinkoje.

Nupirko juos tulas arabas pirklis vardu Setokas; Zadigo tarnas buvo drutesnis, tad už jį užmokėta brangiau, kaip už tinkamesnį sunkiam darbui. Taigi tiedu žmonės nebuvo lygūs. Tokiu būdu Zadigas liko vergu po savo vergo priežiūra. Jiedu buvo surišti grandija, prikaltai prie jo kojų ir tokiame padėjime jie turėjo eiti su araba pirkliau iki jo namų.

Kelionėje Zadigas ramino savo tarną ir patarinėjo jam būti kantriu; ir čia jis neapsigė be to, kad ne filosofavus apie žmogaus gyvenimą.

—Aš matau,—jis kalbėjo,—kad mano likimo nelaimingumas turi įtaką ir i tavąjį likimą. Visas sulig manęs susidėjo nelaimingiausiu būdu. Man reikėjo užmokėti bausmę už tai, kad mačiau kalės pėdsakus. Maniau vieną kartą, jog busiu teisingas už nuomonės apie griffiną. Buvausi pasiūstas mirčiai už parašymą eilių karaliaus pagerbimui. Buvausi arti užsmaugimo už tai, kad karalienė turėjo geltoną kaspinę; ir dabar aš esu vergas su tavim už tai, kad koks ten galviją mušė savo numylėtine. Tiek to, buikime gerų minčių! Visa tai, gal buti, kada nors užsibaigs. Arabas pirklis būtinai turi turėti vergus; tad delko ne aš turiu būti jo vergu, bet tas kitas, jei aš, kaip ir tas kitas, esu žmogus? Tas pirklis nebus žiaurus; jis privalo gerai apsiieiti su savo vergais, jei jis tikisi iš jų ko nors gero.

Kuomet jis taip kalbėjo, jo širdis buvo visiškai užimta rūpesčiu sulig Babylonio karalienės likimo.

Už dviejų dienų po tam, pirklis Setokas iškeliavo i Arabijos Tyrus drauge su savo ver-

gais ir kupranugariais. Jo viengėnčiai gyveno netoli Oreb Tyry. Kelionė buvo ilga ir sunki. Setokas labiau vertino tarną-vergą ne kaip poną, nes jis gerai mokėjo apkrauti pundais kupranugarius; tad visokiais būdais tas vertinimo skirtumas budavo apreiškiamas. Po dviejų kelionės dienų pastip kupranugaris; jo našta buvo padalinta ir užkrauta ant vergų nugarų; ir Zadigas turėjo nešti savo dalį.

Setokas juokėsi, žiūrėdamas, kaip eina vergai, pasilenkę po sunkia našta. Zadigas pradėjo aiškinti jam priežastis ir pasakojo apie balanso įstatymą. Pirklis nusistebėjo ir jau kitomis akimis pradėjo jį žiūrėti. Zadigas, pamatęs, kad sukelė savim pirkliaus žingeidumą, dar labiau stengėsi jį padidinti, supazindindamas jį su daugeliu dalykų, kurie rįsai su pirklia, k. t. su ypatingu naujų svarumų, su ypatingais kaikių naudindingais tuos, kurie nėra naudingi. Pagaliau Setokas pradėjo manyti, kad Zadigas yra didelės išminties žmogus ir ėmė jį statyti augščiau už jo sądrangą, kurį pirma labiau už Zadigą gerbė. Jis dabar gerai su juo elgėsi ir, žinoma, neisigailėjo. (Užbaiga).

Duobėti Rusijos Politikos Keliai.

Metai tam atgal, kuomet rusų kareivijos eilių eilėmis buvo smagiai sumuštos ir priverstos buvę ne tik trauktis iš užkariautų šalių, bet dar atiduoti priešui visą Lenkiją, didelę dalį Lietuvos ir dalį Kuršo,—vidurinė Rusijos politikoje įvyko persilaužimas. Nuo kraštutinės reakcijos jį buvo priversta eiti prie mažesnės reakcijos. Kraštutiniai reakcionieriai ministrai Sčeglovitov, Maklakov, Suchomlinov ir Sabler tapo atstatyti. I vietą Sčeglovitovo tapo paskirtas pakenciamas reakcionierius Aleksej Chvostov, Maklakovą vietą užėmė kunigaikštis Sčerbатов, teisingas žemiečių veikėjas, kuris, vienok, sulyginus su buvusiu vidurinių reikalų ministru pasirodė mažne liberalu. Karės ministru buvo paskirtas turintis rusų visuomenės užsitikėjimą, gen. Polivanov. Antgalo i vietą mirusio apie tą laiką reakcionieriausio iš visų liaudies švietimo ministrų—Kasso—buvo paskirtas grafas Ignatjev, i kurį juodašimčiai žiuri kaip „ardytąjį pamatą“ ir kuris ištikrųjų padarė kai-kurias reformas savo ministerijoje.

Bet kaip tik rusų armija kiek atsipeikėjo nuo sumušimų, Rusijos atžargeriai vėl pradėjo gailėtis savo „nusileidimų“ i vietą Sčerbatovo tapo paskirtas dešiniųjų vadcas Chvostov, atsižymėjęs dar budamas Nižni-Novgorodo gub. gubernatoriumi ir tikrai įvykdęs Maklakovą politiką. Tiesa, jis tuojau buvo atstatytas, bet, kaip sakoma, ne už reakcionieriškumą, tik reikalaujant Rasputinui, ant kurio gyvasties jis buk kėsinęsi. Visas vidurinės politikos krypsnis buvo sprendžiamas reakcionieriškųjų kabineto ministru.

Sito kabineto prysakyj tapo pastatytas Stürmer, anuomet buvusis uoliusio ir nuosekliausio iš visų rusų biurokratų von Plečės dešinė ranka.

Bet štai įvyko naujas pasisukimas karės veikimui nuotikuiose: išpradžiū Nikolajaus pergalejimas turkų, paskui Brusilovo pergalejimai austrų. Rusijos biurokratija vėl jaučiasi sėdinti „ant žirgo“. Caras šaukia pas save visus kabineto ministrus. Išpradžiū manyta, kad šitas visų ministerių susiavijimas pas carą yra išauktas reikalingumų pasitarti apie vidurinės politikos klausimus. Manyta, kad pasitarime bus kalbama apie taikyną su Austrija. Bet netrukus paaiškėjo, kad konservatyviųjų

ir biurokratiškų sferų mintys sukasi vis apie vieną ir tą patį: kaip geriaus užnėrus kilpą ant kaklo Rusijos liberaliskam judėjimui. Dabartinio kabineto nariai, kaip pasirodo, vis dar yra šiems biurokratams per daug dideliais liberalais.

I visus paskutinius kabinetus kaip užsienio reikalų ministeris įeidavo Sazonov, turėjęs kadetų partijos ir jų vado Miliukovo paramą. „Liberalas“ Sazonov daugias už kitus prisidėjo prie suartinimo Rusijos su Anglija, prieš ką juodašimčiai kiek galėdami kovojo. Ir dabar po šitų pasikalbėjimų, pačiame karės įvirtime, kuomet valdantiems „sluogsniams“ tarytum vėta būtų skaitytis iki tulam laipsniui su taktininkų nuomonėmis ir norais,—Sazonov tapo atleistas.

Paskutines rusų pergalės, kaip manoma, suteikė tokį įsitikėjimą Rusijos biurokratams, kad jie visai nemato reikalo kreipti domą i taktininkų pažiūras. Jie dabar vėl, kaip ir pernai, žiuri i save kaip i Europos išganytojus nuo prūsų militarizmo ir jiems nei maž nesinori klausyti patarimų savo demokratiškųjų taktininkų. Priešingai, jie dar sustiprino savo spaudimą vidinės taktininkų politikos. Taip bent yra palinkę, manyti nekurie politikos ekspertai. Atstatymas Sazonovo, kuris buvo labai populiaris Anglijoje ir Francuzijoje, kuoaishiausiai ešą parodo šitą nukryptimą Rusijos užrubažinė politikos.

Sazonovo atstatymas taipgi, anot jų, parodo, kad valdantieji Rusijos sluogsniai ir vidinėje politikoje neturi noro skaitytis su kadetu ir kitų liberalų partijų nuomonėmis.

Suprantama, visa tai yra vien tik išvadžiojimai ir spėjimai, paremti ant tulų permainų Rusijos ministerių kabinete. Gali buti taip, o gali buti ir kitaip. Permainos tarp Rusijos ministerių pastaraisiais metais buvo taip tankios, o tikros priežastys tokioms greitoms permainoms laike karės, yra taip mažai pašalinai publikai žinomos, kad prie griežtų išvedimų, tokių ar kitokių, yra sunku, kol-kas, prieiti. Aiškus vienok yra vienas dalykas: tankios permainos ministerių kabinete liudija apie tai, kad augstesnė Rusijos sferose eina karšta kova tarp dviejų sluogsnių—tarp konservatyvių ir biurokratiškojo sluogsnio, kuris iki šiol turėjo savo rankose Rusijos politikas vadeles, ir tarp liberališkojo sluogsnio, kuris Rusijoje, kaip matyt, įgija vis didesnių spēkų.

Rusijos valdžia dar gali ne vieną sykį pakliuti i reakcinierių rankas, vienok jau šadien aišku, kad liberalizmo gadyne Rusijoje yra nepertoliausia: viena, kaip minėta, liberališki sluogsniai įgija vis didesnę įėgą pačios Rusijos vidury, o antra,—artimas Rusijos susijungimas su liberališkausiomis Europos tautomis—Francuzija ir Anglija—tūres padaryti didžiausią įtekę i Rusijos politiką iš lauko.

Iki šiolie Rusijos vidurinė politika buvo nustatyta sulgyvokisio modelio ir dirbama daugiausiai vokiškų baronų-satrpaų. Po karės, ankėšniais ar vėliaus, Rusijos politika, reik tikėtis, noroms ar nenoroms, turės įplaukti i didesnio liberalizmo vandenyną.

Su-as.

Prie „Lietuvių Dienos.“

Išgirde, kad prezidentas Wilsonas greitu laiku žada paskirti „Lietuvių Dieną“ rinkimui aukų po visą Ameriką, subruzdau lietuvių darbuotis, kad tinkamai prie to prisirengus.

Rugpjūčio 7 d. Wilkes-Barre, Pa. tuo tikslu susiavizavo žymesni lietuvių. Tarp jų buvo šie: adv. J. S. Lopotko, kun. V. S. Dargis, kun. P. B. Paukštis, kun. Dr. P. Augustaitis, kun. J. Valaitis, kun. J. Kasakaitis, Tamas Paukštis, R. Karuža, Dr. J. Šliupas, Keistutis Šliupas, kun. V. Kudirkas, kun. Janušas, kun. Kuras. V. Kvietkauskas, kun. J. Miliaukas, Jonas B. Lietuvninkas, Jonas Laucevičius, J. Stulgaitis, L. Vasauckas, Julius B. Kaupas. M. Salčias, Vladas Palupis, V. Rimta, Tamas Scimis ir Jonas Long.

Nutarta susaukti antrą susiavizavimą „Lietuvių didesnių organizacijų, kuris atsibus šitą savaitę, rugp. 17 d. tame pačiame mieste. Kiekvienos organizacijos prašoma prisieiti po 3 atstovus su pilnais įgaliojimais. Pakviesta dalyvauti visus fondus ir visų sričių organizacijas.

Šitas susiavizavimas išrinko Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą tvarkymui visų reikalų, surištų su „Lietuvių Diena.“

Rengiamasai komitetas žada susidėti iš 12 ar 13 narių, iš kurių 6 būtų iš katalikų pusės, o kiti 6 nariai iš tautininkų sričių (drauge su socialistais, jeigu tie nuspręstų dalyvauti).

Susiavizavimo posėdžiai prasidės 10 val. iš ryto, 17 d. rugpjūčio, Reddington Hotelyje, Wilkes-Barre, Pa.

TAIP-PAT REMTINAS DARBAS.

Daugeliu svarbių reikalų priešina lietuviams šiuo laiku rūpintis. Kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpti nuo karės nukentėjusius, reik šelpti ištremtus prūsų lietuvių, reik šelpti lietuvių belaisvius, nemažias reik rūpintis ir politišku Lietuvos likimu. Kad visa tai pasiektingiau atliktum, kur neapsisuksi, visur laukia mus, lietuvių, daugybė darbų: reik šelpt

šymų iš įvairių lagerių, kuriuos aš perskaitęs siunčiau į organizaciją, pagalbos teikėnias karės belaisvius, kurios nusiskyrę yra rūpinis tuo lageriu.

— „Atsiųskite duonos!“ Kitą dieną — lieka bado mirtis.

Nuo ligų daug mirs.

„Bet ne tik duonos trūksta.“

„Štai ką rašo, pavyzdin, vienas gydytojas iš belaisvių stovyklos į organizaciją, teikiančią pagalbą karės belaisvius. (Cituoju iš atminties). „Ačiū jums už atsiųstą kondensuotą pieną, kakao, čokoladą. Jeigu mums siuntinėsite dar ir valgomųjų daiktų, tai gal būt pusę esančių po mano priėmimo žinovininkų (sergancijų turberkuliozu) pasiseks išgelbėti ir apsaugoti jų gyvybę.“

— „Gal būt pusė!“ O likusieji tikriausiai mirs.

„Ir štai šitos mirtis verčia pagalvoti tuos, kurie dirba prie organizacijų, gelbėjančių karės belaisvius.“

„Daugelis organizacijų teikiančių pagalbą karės belaisvius, užimti tik jų gelbėjimu; daug jų dirba ir nori dirbti vienose šveicarijose, bet jos visos sustoja dirbė dēlei trukumo lėšų. Kaip daug suteikia šveicarijose aukų pagalbai karės belaisvius, bet visa tai negalima palyginti su pareikalavimu ir skurdu, kurį pergyvena belaisviai, išstius metus kankindamiesi pusbadais.“

„Man teko susidurti su visa eile organizacijų, teikiančių pagalbą.“

„Oficialiai išleistame šveicarų pastos sąrašas yra 2144 vardai vokiečių lagerių, skyrių, ir 276 austrų. Bet tas sąrašas dar nepilnas. Mums prisiėjo laiks nuo laiko jį papildyti naujais vardais, kuriuos mes sužinodavom iš įvairių šaltinių.“

„Ir jeigu mes įsivaizduosime, kad Vokietijoje tikrai puseje nurodytų vietų yra rusai belaisviai sutalpinti, o jų yra didesnis skaitlis, tai bus aišku, kad Vokietijoje ir Austrijoje yra nemažiau 1500 įvairių punktų, kuriuose apgyvendinti rusai belaisviai.“

„O kuomet aš vedžiau sąskaitą, sulgę gaunamų atskaitų apie veikimą įvairių organizacijų, esančių šveicarijose, Haagoje, Londone, — tai pasirodė, kad visos tos organizacijos teikia pagalbą — reguliariai ir nereguliariai, bet mažą arba kiek didesnę, iš viso tik šimtui stovyklų. Likusieji paliko be jokios pagalbos!“

„Nenuostabu, kuomet sutikdavai pabėgusių karės belaisvių ir užklaudavai, ar jie gavo nuo organizacijų pagalbą, atsakydavo: „Nieko“ ir daug nežinojo, apie tokių organizacijų gyvavimą.“

„Tikrai kai kurios laimingos stovyklos ir jose laimingi belaisviai gaudavo paramą nuo visuomeniškių organizacijų, bet ir tai daugiau ligoniniai ir sužeistieji!“

Pas Obeurčev'as mano pasidaruoti tarp rusų kolonijų Amerikoje, pagalbos ir tarp pačių Amerikony, idant paraginų juos daugiaus rūpintis liudnu ty nelaimingųjų belaisvių likimu.

Pas lietuvių šis klausimas taipgi buvo beveik visai iki šiolės aplėstas. Reikėtų tuomi pasirūpinti.

VIETINĖS ŽINIOS.

Chicago Draugijos. Šiomis dienomis Chicago Draugijos — tautiškomis ir bažnytinėmis — išsiuntinėti laiški, kuriuose kviečiama chiegiečiams bendrai darban rinkti aukas lietuviams, nukentėjusiems nuo karės. Jeigu kurios draugijos šito pakvietimo negavo, tai todėl kad nežinoja jų adresų. Tėgū jos pačios apsarsto šitą atsiliepimą.

Gerbiami Tamistai: — Skaitydami žinias apie sunkų padėjamą mūsų brolių Lietuvoje ir girdėdami vis stipresnį balsą šaukiantį pagalbos nuo amerikiečių, mes, žemiaus pasirašusie Chicago įvairių draugijų atstovai, susirinkome rugpjūčio 1 d. „Aušros“ svetainėje, kad pasitarti tarp savęs, kaip čia parankiau ir pasekmingiau galima būtų rinkti Chicagoje aukas nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Pasikalbėję, mes priėmome prie tokios nuomonės:

Reikia mūsų visoms draugijoms, kuopoms ir klubams Chicagoje susivienyti kruvin ir užsinti rinkimui aukų, nes, kaip girdėt, tai Lietuvoje žmonės jau bado miršta ir greitos pagalbos labai reikalauja, o tos pagalbos mažai gauna.

Šitą svarbų darbą mes norime atlikti bepartijviškai, vien tik kaip lietuviai, mylintieji savo tėvynę ir norintieji pagelbėti savo broliams. Ir prie šito darbo mes taipgi kviečiame jus, gerbiame draugystę.

Darbą mes manome atlikti šitaip: pačios draugystės visokiais būdais rinkti Chicagoje aukas; pačios draugystės per savo atstovus tas aukas prižiūrėti ir pačios draugystės tas surinktas aukas išsiųsti tiesiogiai Lietuvon.

Kad nebūtų jokių varžytinių ir jokių barių tarpe partijų ir fondų, mes nutarėm, kad visas mūsų surinktas aukas siųsime ant vardo Dr. Jono Basanavičiaus, kurį mes visi pažįstame ir kurį visi gerbiame, o jis perduos tas aukas tam komitetui arba draugijai, kuri užsiima plačiausiu šelpimu nukentėjusių nuo karės lietuvių. Jeigu kartais būtų Lietuvoje daugiau komitetų, tai Dr. Basanavičius gali paskirstyti tas aukas tarp įvairių komitetų, jeigu tas būtų sulgę jo nuomonės reikalinga.

Matydami, kad kareči slenkant toliaus, dalykai gali kartais krypti visai kitaip, mes tokiam atsitikime pasilikame sau išėjimą ir galime nutarti siuntimą aukų, kaip mes, draugijų atstovai, geriausiai matysime.

Visais reikalais rūpinis ir juos prižiūrės draugysčių atstovų komitetas. To komiteto rinkimai atsisbus 29 d. šio mėnesio (rugpjūčio) „Aušros“ svet., 3001 S. Halsted St., 8 val. vak.

Mes širdingai kviečiame, kad Tamistų pagudojama draugystė taipgi prisidėtų prie šito švento darbo rinkti aukas ir kad į ateinančių susirinkimą, kuris atsisbus 29 rugpjūčio, prisistumėte savo prezidentą ir du atstovus į „Aušros“ svetainę, 3001 S. Halsted St., 8 val. vakare. Ten bus suteiktos platesnės žinios, jeigu jų reikėtų.

Darban, broliai chiegiečiai! Mes čia išsiskaldę į visokias partijas ir fondus, daugiaus pešamės tarp savęs negu dirbame šalin visos partijos ir visi bariniai, kada mūsų broliai Lietuvoje miršta. Paduokime, chiegiečiai, vienas kitam ranką ir dirbkime kruvoj. Paduokim gerą pavyzdį ir kitoms kolonijoms!

Pasitikėdami, kad jusų gerbiama draugija neatsisakys nuo šito didelio darbo, pasilikame, su pagarba,

Pasirašo atstovai:

Petrus Kenutis — Telsybės Myletojų Draugystės.
Jonas Latoza — Simano Daukanto Draugystės.
A. D. Kaulakis — Simano Daukanto Draugystės.
Jonas B. Dimša — Illinois Pašelpos Klubas.
Jonas Gauba — Illinois Pašelpos Kl.
A. J. Kareiva — Sv. Stanislovo Draugystės.
Jonas Kilmas — Sv. Stanislovo Draugystės.
B. K. Balutis — „Lietuvos“ redaktorius.
Dr. A. L. Graičunas — 36-tos SLA kuopos.
F. P. Bradchulis — 36-tos SLA: kp.
Jonas Norvaiša — Lietuvos Myletojų Draugystės.
J. Graukauskas — Lietuviška Vėlavė Amerikoje.
G. A. Sukys — Lietuvių Regal Klubas.
Jonas Janulevičia — 194-tos SLA: kp.
Kazys Čiuras — Lietuvos Myletojų Draugystės.
S. Kvietkauskas — „Birutės“ Dr. ja.
Jonas Gaubas — Saldžiausios širdies Draugystės.
Ant. Stankauskas — 22-ros TMD. kp.
Ignacas Pranasuskas — Telsybės Myletojų Draugystės.
J. A. Chmieleuskas — Lietuvių Palangos Klubas.
Stan. Vaitiekaitis — Draugystės Meilės Lietuvių No. 1.
Kazimieras Sukys — Draugystės Meilės Lietuvių No. 1.
Juozapas Balandis — Draugystės Meilės Lietuvių No. 1.
Antanas Čėsnas — Draugystės Meilės Lietuvių No. 1.
Dr. A. Zimontas — Tėv. Myletojų Draugystės Prezidentas.

Sandaros prezidentas Chicagoje. — Pereitęs savaitės gale Chicago atvyko p. Romanas Karuza iš Philadelphia, Pa., prezidentas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. Ant Union stoties Sandaros prezidentą atvyko pasitikti p. F.

Bradchulis, Chicago Sandaros kuopos prezidentas, p. B. K. Balutis, „Lietuvos“ redaktorius ir p. P. Kibartas, SLA: apskričio prezidentas. Apisistovė p. Karuza pas Dr. A. Zimontą.

Pas Karuza manė pabuti Chicagoje ilgesnį laiką, kur jis atvyko dar tik pirmu sykį, ir norėjo arčiau susipažinti su Chicago lietuvių ir ypač su Tautinės Sandaros nariais. Išėjo vienok taip, kad turėjo skubintis atgal į Pensilvaniją, kur pereitą ketvergą atsibuvo svarbus susižiavimas didžiųjų Amerikos organizacijų atstovų, kad prisirėgtus prie „Lietuvių Dienos.“

ROMANAS KARUZA.

Pas Karuza susipažino Chicagoje su vietiniais lietuvių laikraščiais ir daugeliu žymesnių lietuvių. Pasikalbėjusios jis atpasakojo apie tai, kas jam teko patirti laike kelionės Europoje, iš kur jis dar neseniai yra pargrįžęs. Jisai ypatingai pabrėžė, kad Europos lietuviai jau yra suėję šio laikotarpio vienybės ir veikla išvien. Sandaros prezidentas labai yra surūpinas tuom, kad galima būtų įvesti tokią vienybę ir Amerikoje.

Pas Karuza buvo pirmu syk atvykęs Chicago, yra jis dar sulyginamai jaunas vyras, 31 metų amžiaus, malonaus, draugiško ir rimto būdo jaunas mūsų veikėjas. Kaip teko sužinoti, p. R. Karuza gimimo paeina iš Mariampolės, Suvalkų gub., kur jisai lankė gimnaziją. Amerikoje yra apie 14 metų ir čia baigė finansinį skyrių Pensilvanijos universitete.

Teko girdėti kad Chicago jam patiko; nēr abejonės, kad ir tarp chiegiečių jis paliko malonų įspūdį.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Izd. An — Čili, Buenos Aires. — Tamistų ellys labai silpnos, laikraštis nedėsimė. Bet Tamista galėtume mums visokių žinučių parsiųsti apie vietinį lietuvių gyvenimą. Lauksime.
p. W. Budzika, Gowen, Okla. — Negalime suprasti, apie ką Tamista rašote. Parašykite aiškiau.
p. M. Kerbelis — Taipiname: Mel-džiame ir tankiau parašyti.
p. Chas. Bane. — Labai jums ačiū už pasidarbavimą. Korespondencijos tipas, bet jį šį numerį nesusėjomė įdėti. Skaitytos gal jį dėti laikraštini pajieškojimą savo gimninių vieną sykį uždyk, o paskui reikia mokėt.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE „Lietuvių Balsą“

LIETUVIŲ BALSAS rūpiai žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai laukty karo pabaigos. LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo išstremimo metu pasimokyti iš svetimačių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nek, kas žemina mūsų tautą. LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangę ginklą, tuojau grįžty Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prikrausta duoblių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nūgrįžti tėvynėn — aptveriami. LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyje kuopojamiaus kainą skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikams, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus. LIETUVIŲ BALSAS kainą: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 2 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel met) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmetui) 4 rb. 30 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigais, laiškus gauname. Siuntinėti „Liet. Balsą“ į užsienius rusų cenzura neleidžia. SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi) keturias skiltes prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapelių. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

„Lietuvių Balsas“ PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA.

Mokėtis už pajieškojimą yra 50c. už vieną sykį, arba \$1.00 už tris syklius.

p. John Ya. Kuskys. — Sinaudosime j sekantį numerį.
p. J. Aidukonis. — Išsiuntėme laišku: Uz žinute ačiū!
p. S. Račkauskas, Albany, N. Y. — Labai gerai, kaip rūpinates įdėti į anglų laikraščius žinių prieš „Lietuvių Dieną.“ Šiuolaikie laišku jums vieną iškarpa, kurią gal galėsite į vietinius anglų laikraščius įsprauti.
p. B. W. — Peržiūrėsim ir sinaudsim j sekantį numerį.

Apgarsinimai.

GERAS VAISTAS.

P-nas John J. Simek, iš New Prague, Minn., sirgo vidurių ligomis ilgus metus, iki jis atrado vaistą. Jis rašo šitaip:

„Širdingai jums dėkoju už jusų puikų vaistą, vadinamą Trinerio Amerikinių Karčiojo Vyno Eliksyru. Aš turėjau klyti su pilvu ilgus metus ir šitas vaistas man pagelbėjo. Aš patariu jį kiekvienam, kuris serga pilvo liga. John J. Simek, New Prague, Minn.“

Žmonės turintieji kokią nors klytį su virškinimu, skausmus pilve ar viduriuose, išputimą, atsiurimus, turėtų vartoti Trinerio Amerikinių Karčiojo Vyno Eliksyrą. Jis pagelbsti nuo vidurių užkietėjimo, neturėjimo noro valgyti, galvos skaudėjimo, nerviškumo ir nesmagumo. Jis gerai išvalo vidurius ir padaro juos stipriais. Kaina \$1.00 Aptiekose Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nelaimėi išstikus turėtum turėti po ranka Trinerio Linimentą. Jis yra geras nuo pamatinimų, sutinimų, sąnarių sustirimo ir tt. Kaina 25c. ir 50c. aptiekose; Ap-mokėta krasa 35c. ir 60c.

Pajieškojimai.

Pajieškau Prano Tupikaličio; nuo 1908 iki 1911 m. jis tarnavo Suvienujto Valstijų kariūnėse ir vadinosi Frank Tupik; paskui jis vadinosi „Dr. Frank Blossom“. 1911 m. jis gyveno Chicagoje prie savo brolio ir sesers. Jis man reikalingas kaip liudininkas, byloje su kompanija dėl patento, nes jis žino, kad toji formula, kurią kompanija paveržė, priklauso man: Taippat galėtų paduoti jo brolis, ar sesuo. Kas suteiks man jų adresus gražiai tam atsiųgysiu. Adresas mano:

Sergeant Peter M. Joze, Co. „F.“ 3rd U. S. Infantry Eagle Pass, Texas

Pajieškau savo pačios Teofilės Leitenės, kuri mane apledo gegužio 15 d. 1916 m., Rockforde, Ill. Prasišalino su Juozapu Pleslioku, 33 metų, paelnaučiu nuo Panevėžio. Pasiėmė su savim sunų 3 metų.

Jį paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Kavarsko valsčiaus, Naručio kaimo; 30 metų, 5 pėdų, 7 colių augš-čio; plaukai juodi, ant veido prie nosies, dešinėj pusėj yra maža išde-ginta duobelė-znokas.

Meldžiu, jei kas apie juos žino, man pranešti, o aš duosiu pranešėjui dovanų \$30.00.

Kazimieras Leita, 1210 Man St., Rockford, Ill. Pajieškau savo pusbrolio Jono Il-ginio Jurionio kaimo, Kulų parap., Telsių pav., Kauno gub. Gyveno apie Chicago, 9 metai Amerikoje. Atsi-šaukti adresu:

Kaz. Ilginis, 631 North St., Chester, Pa.

Ant Pardavimo.

ŽEMĖ I PARDAVIMĄ.

Langlade Countyje, Wisconsin valstijoje dvi mylios nuo miesto 160 akrų škrįstos girios; 80 akrų 3 mylios nuo miesto; 80 akrų 2 mylios nuo miesto. Parduodama po \$15 akrui. Išlygos kuogeriausios, W. W. Dreiss, 2911 S. Halsted St. Chicago.

I pardavimą, arba mainan ant namo Chicagoje 160 akrų farma, valstijoje Wisconsin, arti miesto, puikiai-sia, derlinga žemė, juodžemis su apa-tniu sluogsniu molio. Triobos, ky-vuliai, padarai, mašinos, visa, kas reikalinga geram ukės vedimui.

Senatvė savininką priverčia par-duoti. Kaina \$8,000. Reikalaujan-t'oms duodama lengvi išmokėjimai. Kreiptis į A. Olszewski Banką, 3252 So. Halsted St., prie V. Rut-kausko.

I pardavimą pigiai salunas geriau-sioj vietoj. Randos \$30.00. Biznis geras. Laisnis išpirktas 6 mėne-siams.

G. M. Kantavitz, 300 W. Mason St., Springfield, Ill.

Parsiduoda pigiai kartinė duonos kėpykla; biznis gerai išdirbtas. Pri-ezastis pardavimo yra savininko liga. Atsišaukti:

3701 So. Emerald Ave.

Parsiduoda duonos kėpykla labai geroj, lietuvių apgyventoj vietoj, su visais įtaisymais; geras arklys, ve-žimas ir automobilis. Kreiptis prie Liudviko Gotauto, 1909 So. Jefferson St., Chicago, Ill.

Parsiduoda: kampinis salunas, lie-tuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Parduodama dėl savininko ligos. At-sišaukti situ adresu:

P. Pranskaitis, 244 Chestnut St., Newark, N. J.

Parsiduoda: 6 kambariais namelis su maudyne. Lotas 50 per 195 pė-das. Gatvė ištaisyta ir apmokėta, išskiriant išgrendimą. Vaisiniai me-džiai. Arti 105-tos ir Racine Ave. Arti gatvėkario ir Rock Island gel-žkelio stoties. Kaina \$2,800 išmokes-timis.

Moore, 8826 Carpenter St., Tel. Stewart 9554. Vakaraus.

Parsiduoda: mėsinė ir valgomų daiktų sankrova labai geroje, lie-tuvių apgyventoj vietoj. Turli du biznių ir vieng turli parduoti, nes mano partnerys sunkiai susirgo. At-sišaukti po num. 3312 S. Halsted St.

Parsiduoda 25 istaisytais kambat-liais viešbutis kerteje, šviesus ir oringas, šilta oru apšildomas. 5 mi-nutas eit iki Pullmano važbinių va-gonų dirbtuvės vartų. Paimk Illinois Central ties Randolph gat. ir va-žiuok iki 104-tos gat. ir Cottage Grove Ave. ir paeik viena bloką į rytus. Netoliesia nuo Calumet Har-bor.

O. Torstensen, 10401 Corliss Ave., Chicago, Ill.

KAM MOKĖTI NUOMAS?

Pasižiūrėk j situos nupigintinus: Plyty ir medžio namas prie Sacra-mento ir 27-tos gatv.; atneša \$20.50 nuomo j mėnesį. Kaina \$2,600.00. Keturiats pagyvenimais namas prie Francisco arti Archer Ave. atgaben-a \$44.00 nuomo j mėnesį. Kaina tik \$4,600.00. Tik \$1,000 tereikia. Nauji namai, tik-ką pastatyti ant loto 32x125 naujoje apielinkėje. Pa-tijs tie, kokių norėtum. Tik \$200.00 tereikia. Lykis taip, kaip nuomas. Charles Salak, 5410 Robey St., ar-ba 3501 W. 26th St.

Prince Albert parduodama sulyg vertumu

Teisingumas mūsų tikėjimo, kad rudytojams geriaus patinka kokybė kaip premijos ar kuponai, yra pariparodoma tuojau entuziazmu, kokių Prince Alberto pypinkis ir ciga-retinis tabakas yra primamas visame civilizuotame pasaulyje! Premijos, ar kuponai niekuomet nebuvo siuloma kaip pamatinimis jį rudyti!

Neigi tautiniai, ar valstijiniai varžymai premijų ar ku-ponų vartojimo negali turėti veikmės j Prince Alberto pardavojimą!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

yra parinktinės kokybės tabakas — ir padirbtas išimtinu patentuotu būdu, kuris prašina kirpiną ir deginimą! Tris metus laiko ir galybės pinigų paėmė isto-bulinti tą būdą taip kad šadien kiekvienas vyras, norėdamas parudyti pyypę, ar susisukęs cigareta be jokio nesmagumo kadir kaip būtų jautrus jo liežuvis ar gerklė.

Tavo skonis ir užsiganėdinimas yra pariparodumu to, kad kokybė yra daugiau pagedaujama negu kuponai, ar premijos

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY Winston-Salem, N. C.

Nerviški Žmonės

džiaugsis dažniau, kad jų sveikata gali būti žymiai pagerinta ir, kad jų nervų sistema bus ptebėtinai sustiprinta t. y. jeigu tokie žmonės vartos

Severa's Nervoton

(Severos Nervotoną) nuo pat prasidėjimo jų nervų suirutės. Toji gydulo yra visiškai atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekę. Ji suteiks pagai-daujantį palengvinimą nuo

proto slėgimo insomnijos bei nemigio nervų išsėmimo histerijos ir nerviškumo.

Kaštuo, a \$1.00

Rašykite ir reikalaukite mūsų cirkuliorų: „Severos Nervotonas“ — kada ir kaip jį vartoti. Siunčiamas dovanai.

Severos Preparatą parsiduoda visur aptiekose. Reikalauk vardą Seve-ro, o tuomi apsis. — 201 nuo prigavytės. Negalint gauti Severos Nervo-toną savo apielinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

JULIUS JOHNSON

Reikalavimai.

REIKALAUJA DARBININKŲ:

25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokėtis, nuolatinis darbas, jokių klūčių. Chicago Malleable Castings Co., 12000 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, Ill.

Reikalauja šerdžių dirbėjų — vyrų ir merginų. Nuolatinis darbas. Kreip-tis pas Chicago Malleable Castings Co., 120th St. ir So. Racine Ave., West Pullman, Chicago, Ill.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Pilnai yra darbo vyrams ir mote-rims restauracijose, fabrikuose ir pri-vatinuose namuose; užmokėtis yra geriausia, kokia yra mokama Chica-goje. Vyrams \$2.50 j dieną, nuo 25c. iki 30c. j valandą. Adresas toks: Atlas Employment Office, 6300 So. Halsted St., Chicago, Ill. 3rd Fl., Room F. Tel. Normal 163

PINIGAI

Geriausieji, greičiausiai ir pigiausiai

Persiuncija Pinigus! Lietu-va-Rusija ir visas da-lis svieto ir parduoda Sifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA 3252 South Halsted St. CHICAGO, I. L.

Ant užpakalinio Prince Albert pakučio sono yra parašyta: „Process Patented July 30, 1907.“

Bomal. Ant Bridgeporto vel priviso visokios rusies padauzu, daugiausiai is jaunų ariu. Dėlei šitų besitrinantių apie kampus pusbėrnių-bomelių ir gatvėmis eiti nėra visai saugu. Štai aną subatą vakare, praėjant kampą Halsted ir 31-os gatvių, užpuolė tie visai be jokios priežasties p. Valančiūski su draugu.

Sakoma, kad neseniai lietuviai ant vieno piknyko dikčiai primuše porą bomelių, matyt, iš šitos laikos, tai dabar šie kersina lietuviams, išgirdę ant gatvės lietuviškai kalbant.

Šiuom sykiu jiems nevisai pasisekė. Jie manė, kad užpuolė ant dviejų "bolionių" ir kad turės lengvą džiabą. Bet p. Valančiūski ir jo draugo buta ne tešlos ir turėta taipgi kaulų ir raumenų. Vieton bėgti, jie, spjovę į kumščius, sakoma, dikčiai "pamokinę" ariukus: nors ir patiemis kliuvo, bet bomeliams dikčiai antausius apdaužė.

Policija, kaip paprastai, atsirado tik tuomet, kada jau buvo "po viskam." R—s.

Svarbu! Motinų atyda. Laike vasaros karščių miršta nepaprastai daug kūdikių. Daug kūdikių galima išgelbėti nuo mirties, jeigu motinos žinotų, kaip ir ką daryti.

Chicago miesto Sveikatos Departamentas išleido gražią knygelę devyniose kalbose apie tai, kaip reik apsieiti su kūdikais laike karščių, ir šiaip abelnei. Yra išleista tokia knyga ir lietuvių kalboje. Jos didumas yra 38 puslapiai, yra ir paveiklų.

Kiekvienas gali ją gauti uždyką. Kiekviena motina, kiekviena šeima privalo ją turėti. Reik tik parašyti į Sveikatos Departamentą laišką ir įdėti į laišką vieną markę už du centų knygelės persiuntimui. Musų skaitytojų parankumui žemiau paduodame kopiją tokio laiškelio. Anglų kalboje. Iškirkit ją, įrašykite savo adresą apačioje, įdėkit už du centus markę (liuosą), ir, įdėję konvertan, pasiųskite sekančiu adresu:

Chicago Department of Health,
Room 710,
City Hall, Chicago, Ill.

Chicago Department of Health,
Chicago, Ill.
Gentlemen:
Kindly send me a pamphlet
"Our Babies" in the LITHUANIAN
LANGUAGE. Two cent stamp is
herewith enclosed.
Respectfully,

(vardas ir pavardė)
(numeris ir gatvė)
(miestas)

Mirė vienas garsiausių pasaulyje chirurgų. — Rugs. 11 d. 4 val. po pietų mirė nuo širdies ligos garsus Chicago chirurgas dr. John B. Murphy. Buvo dėl karščių išvažiuojęs į Mackinac salą, Mich. Turėjo 58 metus amžiaus, savo profesijoje dirbo 32 metus. Jis buvo pirmutinis, ką pasekmingai susiuvė kraujui indus. Tarp kitų jo didžiųjų darbų yra jo atsižymėjimai tuberkulozo gydyme, žarnų ir nervų sistemos chirurgijoje. Didžiausiu jo nuveikimu yra perdėjimas kaulų ir padirbimas naujų sąnarių, vieton nederančių.

Tarp daugybės jo apturtų apdovanojimų už jo nuopelnus žmonijai yra didžiausiu popiežiaus Benedikto XV suteiktas jam pereiną birželio šv. Gregorijaus Didžiojo Ordono karžygsstės. Palaidotas Chicagoje su didėlėmis iškilmėmis rugs. 14 d.

NIEKO BLOGESNIO NEATSITIKO.

Geros širdies žmona (su pasigailejimu žiurdama į vyrą tik ką ištrauktą iš po automobiliaus): Nelaimingas žmogus, ar turite pačią?

Suvažinėtas: Ne, ponai, neturiu. Šitas yra aršiausias atsitikimas mano gyvenime.

BAISI PASAKA!

Je!.. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir ne laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser! Žiūrėk, ateina generolas fabrikantas, ką pašla popierą gazietai padirba ir komanduoja tau:

— Smirnel—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, toki geri laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popierą pabrango.

Nieko nepadarysi! Turi žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazetios nedrukuosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesuoks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazieta kreivai išdrukoja; už jų zeceriai, ką į viršų kojomis raidės sustato; už jų artistai, ką visokius pikčierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiskio skaitytojo gazieta į New Yorką, o new jorkiskio—į Chicago nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaitytojaus, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džianitorius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klaidą" iššluoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio kasierių:

— Mokėk, sako, šunsnukį daugiau algos mums, ba kitaip kvitysim...—

Net ir pats ponas redaktorius, ką kitą sykį gazetion vieton mokslisko abrakio pėlių priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokyta budamas ne keikia ir prieš akis su kumščiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

— Gal vertėtų ir man pridėt... Kad nors užtektų toms skylėms ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdės sėdėjimo prastyrė...—

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozackį maršą visi užtrubina vienu rozu—tai yra ko pasiklausyt... Dalibūkl..

Tau, mielas skaitytojaus, gal ir juokai iš to, bet gazetios kasieriui beveik verkt noris. Pasikąsęs, pastenėjęs, pasiderėjęs—ar nenuleis—jis turi mokėti, ir moka. Ba ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, ponedžiau neduok, sustraikuotų ir gazieta laiku neišeitų, tai už kelių dienų skaitytojai jį gyvą žemėn suvarytų savo laiškais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada musų gazetios mąstyti, už ausų krapštytis ir ukazijos ieškot, kaip iš duobės išlindus.

Ko daugiau mislina, to karščiau darosi. Nuėjo vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamatino jam, dzievaži!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip didesnė žuvis mažesnį rija.

— Ar ragejai,—sako,—kaip tai Džiezo galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis nepascipty, o mažesnis nesimučty...—

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazetios čienį visu pusdoleriu.

— Kad jau ryč, tai ryč—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėginsiu.

Tai matote, kaip ir kodėl dabar visos gazetios prenumeratoros kainą kelia.

Musų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryt, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka čielia." Tai ir nutarė, kad mės už gazieta prenumeratoros nekelsim, bet prašysim, kad mums musų skaitytojai "pamačtyt."

O "pamačtyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumeratora, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar ne-skaito, prikalbink jį, kad sau užsirašytų. Daugiau mės nieko nenorim.

Mės žiūrėsim ir dabosim, kad musų laikraštis duotų kuodaugiausiai jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinių ir gražių pasakų, o jūs nepamirškite gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada bus taip, kad "Ranka ranką plauja, kad abidvi baltos būtų."

Tai gi vyrai, talkon!

"Lietuva" kaštuoja tik du doliarai ant metų, o vieną doliarį ant pusmečio.

Laiškus adresuokit taip:

"LIETUVA"
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ". Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. šiose vietose: CHICAGO, ILL. "Aušros" skaityk., 3149 S. Halsted st. J. I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley av. A. Dargis, 726 W. 18th st. Naujienos Publ. Co., 1840 So. Halsted st. J. Drasdauskas, 10806 Wabash ave. Ant. Kasperas, 3416 Auburn av. Zig. Micevičia, 2342 S. Leavitt st. M. J. Tananevičia, 670 W. 18th st. Mike Valaskas, 349 Kensington av. M. A. Vabol, 1700 N. Ashland av. Juozas Zitkus, 628 W. 18th st. BALTIMORE, MD. A. Degutis, 112 N. Green st. BROOKLYN, N. Y. Ant. Jankauskas, 65 Hudson av. Balt. Juozapavičius, 222 Grand st. J. Derengowski, 166 Grand st. Ant. Plochocki, 87 Grand st. M. Balauskas, 119 Grand st. A. Grudziński, 184 Grand st. CLEVELAND, OHIO. P. Šukys, 2120 St. Clair av. ELIZABETH, N. J. Dom. Boczkus, 211 First		LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas, 101 Oak st. LOWELL, MASS. A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st. MONTELE, MASS. B. P. Miskinis, 35 Arthur st. NEW HAVEN, CONN. K. A. Makarevich, 255 Wallace st. PATERSON, N. J. Atkins Bros., 273 River st. PHILADELPHIA, PA. M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd st. PORTLAND, OREG. Bowman News Agency. UTICA, N. Y. W. S. Tarczynski, 18 Charles st. A. Vilčinskis, 95 Lafayette st. WORCESTER, MASS. M. Paltanavičia, 15 Millbury st. WATERBURY, CONN. K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank st. WAUKEGAN, ILL. Jos. Matulėnas, 1408 Lincoln av. T. M. Baren, 3220 So. Lincoln st.
---	--	---

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žemę ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalavimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus priveria vėl ją atspausdinti. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896, pusl. 255. 75

Ta pati apdaryta \$1.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiūomi adresu:

A. OLSZEWSKI

PRES.

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 South Halsted Street.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis

Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name. Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsiuva didesni balių, bankietai ir šokiai.

Didesniems baliams, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiams pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasisotkti.

Kainos Parsamdomai Sekančios:

VIENA SALE.

	Šiokiom Dienom	Subatom ir svetomom Dienom
Paprastiem šokių (ballam)	\$10.00	\$15.00
Baliu su programu, nevertojant gėrimų...	14.00	20.00
Baliu be programu, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliu su programu ir gėrimus vartojant ..	20.00	30.00

	25.00	45.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliu su programu, gėrimus vartojant ..	25.00	45.00
Baliu su programu ir gėrimus vartojant ..	30.00	50.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kulkni virimui, tortelkas, pelius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą \$5.00 extra.

Parsamdomai kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausias darbus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 vi sokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—\$3.20.

Vieno Teleskopo kainą 75c., o 5 serijų \$3.45, bet perkant syklu. parduoam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisilaukiam uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠĖJO
ANTRA LAIDA
IŠ Gyvenimo Lietuviškų
Velių Bei Velnų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), žyčių, peklą; apie gūtinę, marą, cholera; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokiaje buvo girdėtos. Panavėžij—pagal tarmę panevėzičių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 1.50

Audimo apdaruose 2.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiūomi adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Garsinkite "Lietuvoj."

Delivered promptly to you in any part of the city from one of our 22 distributing stations.

Edelweiss BEER

Phone Canal 9

Phone Before Eleven

Delivered Before Seven

Edelweiss BEER

a case of good judgment

KONSTITUCIJA

Yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Mės esame specialistai Konstitucijų dirbime. : : : Jeigu turite priėmę konstituciją, pasiųskite mums laišką, o mės prisiųsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareiklaukite "sampilų," o mės prisiųsime tik malonėkit parašyti kokia draugija, katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE

J. J. Bačiūnas ir J. P. Pajauskas

Savininkai

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

"Linija Užimta"

PUSDEVINTO bilijono telefoninių šaukimų atsakyta pernai metais Bello sistemoje. Neįstabu tad, jei kartais atsitiko linija užimta.

Klaidinga yra manyti, kad operatorė, norėdama sau laiką užvačiuoti, pasako, jog linija yra užimta, kuomet ji nėra užimta; jai yra daugiau darbo pranešti tau, kad linija užimta, negu paduoti numerį.

Užimtieji žmonės turi užimtus telefonus. Tas yra neišvengiama dalyku, kad kartais parsieina belsti daugiau kaip kartą į jų telefono duris.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Kibirkštis.

Tėmyk Žilinskai! Didelės ritynės Amerikos lietuviškam kėme: Kapsukas versus Grigaitis, Maliauskas versus Kemešis, Rimka versus Karuža, ir Bulota versus Šinkus.

X=X

Susiję Wilkes-Darre katalikai su tautininkais pamatė, kad "velnias nėra taip baisus, kaip jį tēpioja."

X=X

Senis Serbijos karalius tarė mandrą žodį, kada jis pasakė: "Yra patriotizmas, kuris kitių tautų neapkenčia, ir yra patriotizmas, kuris savo tautą myli." Mēs esame tasai antras patriotizmas, o mūsų socialistai nori mums įkalti, kad mēs esame pirmasai patriotizmas.

X=X

"Atėjau, pamaciau ir pergalejau"—tarė Cezaras.
"Atėjau, pamaciau ir balon įlindau"—tarė Bulota, Americon atvaizavęs.

X=X

Vokietys, dabar, turbūt, taip jaučiasi, kaip žmogus namuose, kuomet visos sienos pradeda į rįdų griuti.

X=X

Andriau! Ir tau garbės nepri-truks! Mes tik patvoriais dil-gėliau, o stok su visais gerais lietuviais kviečių kirsti.

Jurgis Spurgis.

NUOKELIAI.

NETEISINGA PATARLĖ.

— Žinai, ką patarlė sako, kad "Negalima dviem ponam tarnau-ti".

— Et, niekus pasakoji: pažistu tokių moterėlių, ką daugiau- gu dviem ponam tarnauja.

PAS DAKTARĄ.

Atvedė mama savo sunelį pas daktarą. Daktaras apžiūrėjęs, apibarskino, pagalios liepė Jonukui parodyti liežuvį. Tasai iškišo, o daktaras sako:

— Jonuk, iškišk liežuvį lab-jaus.

— Negaliu—atsakė Jonukas— jis priipės anam gale.

TEISME.

Areštuotas stoji prieš teisimą už pavogimą meitlė. Jo advo-katas stengėsi teisimui prirodyti, kad jo klientas yra nekaltas.

— Well,—sako teisėjas,—bet kad jis pats prisipažino, kad jis meitlęj pavogė.

— Aš žinau,—atsakė advoka-tas,—bet matote, Jūsų Mylsta, tas mano klientas yra toks me-lagis, kad niekas jam tikėti ne-gali.

TARP DRAUGŲ.

— Sveikas, gyvas! Kaip lai-kaisi, broliu! Tu esi geras man draugas, ar ne?

— Šiur, broliu! Ir tu taipgi esi geras mano draugas, ar ne?

— Šiur, žinoma... Klausyk, ar nepaskolintum man penkinę?.. Tik ant vienos dienos.

— Šiur, žinoma. Aš taipgi noriu pasiskolinti. Jeigu rasi ko-kį kvailį su dešimtaine, tai ar ir nan apie jį nepasakytum?

SOKIAI.

— Aš moku sukintį ir aguonė, klumpakojį ir tango, tu- stepą ir vengerką, bet pasakyk man, kas per šokis yra šv. Vito šokis?

— O, tai tokis šokis, ką klie-rikas laike vakacijų su "Vytė-mis" šoka.

ANT KARŠTO SUGAUTA.

O n a.—Žiūrėk, Jonai, tas vy-ras visą valandą nuo manęs akių nenuleido!

J o n a s.—O kaip tą žinai?

PATIKUMAS PRAPUOLĖ.

Jis: Sakydavai, kad pas ma-ne yra kas tokio, ką tau patinka. Ji: Taip, bet dabar nėra, aš viską praleidai.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlauskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

EVESKIO ir Kalbų
Dieninė ir MOKYKLA
Vakarinė
Čia gali išmokyti Anglų kalbos nuo pradžių iki aukščiausios, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Polit. Ekonomijos, Knygydystės, Daillaradžio, Lai-skų rašymo, Prekybos teisų ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINA-MA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisėjęsias ir paslaptingas vyrų ligas.

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La Salle St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1178
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2200

DIDELIS SUVALKIJO ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis
Didumas 28 per 22 colius. Penkiose spalvose (kolio-ruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačias, telegrafus, mokyk-las, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, ruožėlių tarp lenkų ir lietuvių ir daugė-lį kitų dalykų.
"Geriausias žemlapis lietu-vių kalboje. — Pasaistato labai puikiai."—Taip atli-lopė apie jį visi laikraš-čiai.
Kaina
VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.
Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

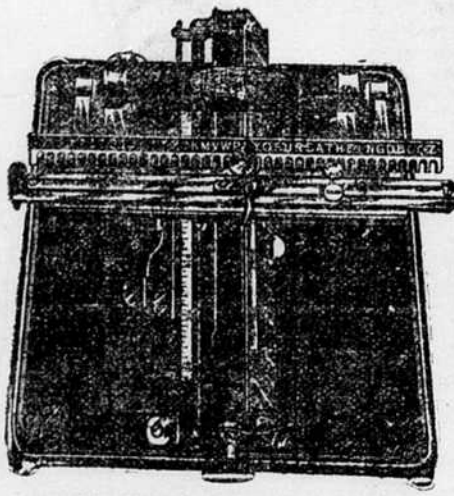
DU-KART NEDELINIS LAIK-RASTIS

THE SUN
Eina jau 25 metal
Utarininkais ir Pėnyčiomis
Prenumerata metams \$2.50
" " pusei metų \$1.25
Adresnokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Eina jau 30-lus metal
Utarininkais ir Pėnyčiomis
Prenumerata metams \$2.00
" " pusei metų \$1.00
" " pusei metų \$1.25
" " pusei metų \$1.50
Adresnokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-lus metal.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareika-lavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geriau-sios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.
Jei nori turėti dru-tą, pigią ir gerą rašo-mąją mašiną, tai pirk "New American," o ne si-gal'izsl.
"New American" ra-šo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100. Jos sistema taip pa-prasta, kaip kiekvienas, paėmęs ją į savo ran-kas, iš pirmo syklo su-pranta, kaip su ja ra-šyti.
Kataloga rašomųjų mašinų ir visokių kny-gų pristūdiame uždyk.
Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.
Retkalaudami adresuokite šitai:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė
Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1203
Valandos:
ryt 8:00 iki 12:00 val. ryto
12:40 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
ryt 8:00 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Mēs nesame bankieriai, bet mēs gvarantuojame Tamstai sušė-dymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vy-rams ir vaikams padarome ant orderio naujus sluitus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus sluitus parduodame po \$5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau.
Valkų sluitai \$2.50 iki \$7.50.
Skrynelės ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis estl atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 6 val. vakare.

LAIVAI RUSIŠKOS LINIJOS
Dabar jau plaukia reguliariškai
Iš Archangelsko Rusijos į Ameriką
Kas norite parsitraukti savo gimines, iš-bėgusius laike karės Rusijon, tai dabar galite siųsti šifkortes, o jie saugiai atvaizuos pas jus Amerikon.
Šifkortes ir pilną informaciją gausite
A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jei nori Parduoti ar Pirkti.

Jei nori parduoti, ar pirkti sau namą, lotą ar farmą kokioj nors valstijoje, arba jei nori išmainyti namą ant žemės ar farmą ant namo; arba parduoti namą ar lotą Gary, Ind., ar išmainyti ant namo ar loto Chicagoje, atsišauk į mano ofisą asmeniskai, arba laišku, aš Tamistai pagelbėsiu greitai ir užganėdinamai reikalą atlikti.

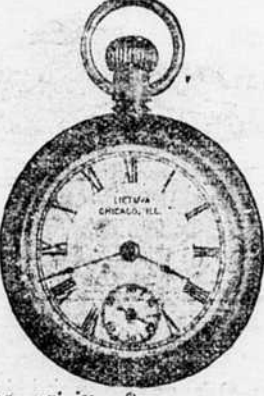
CHAS. Z. URNICH
Tel. Franklin 5724 Room 11
154 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Pirma bankon pinigų ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duo-dame čekių knygute, iš kurios para-šyti čekiai tinka visur. Skolina pin-gus ant Real Estate. Perka ir parduo-da namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Panedėlais, se-redomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; medėliomis, utar-ninkais ir pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsirašykite
"ATEITIS"
"ATEITIS" išėina 3 kartus į savi-tę: Utarninkais, Ketvergais ir Suba-tomisir darbo žmonėms pilnai atsto-ja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į sa-vaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabijų re-daktorių, kuriai sandarbininkauja vi-sa eilė žymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 me-tams ir \$1.50 pusei metų. Užrube-žį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norpitiems "Ateiti" pamatyti, vie-ną numerį siunčiame dykal. Adresas:
• ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PLATINKIT "LIETUVA."

ŠIS LAIKRODĖLIS DOVANŲ.

Kas prisijus \$3.00 prenumera-tos, gaus "Lietuvą" per pusantų metų ir šį laikrodėlį dovanų.

Šis yra Ingersoll Nikelinis Laikrodėlis, visur parsiduoda po \$1.00, bet jis yra taip geras, kaip kitas už \$15.00. Gerai eina, lai-ką palaiko teisingai ir yra gua-rantuotas vieniems metams. Jeigu laike metų pagestų, mēs jį sutai-sysime uždyk.

Šitų laikrodėlių turime tik 100 ant rankos, todėl pasiskubinkite, nes juos išdalinsu daugiau jų neturėsime.

Yra gera proga gauti gerą laikrodėlį uždyk.

LIETUVA PUB. CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JONAS KULIS
Generališkas "Lietuvos" Agentas
kellauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankė, ten per jį galima atnau-jinti, ar užsirašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pin-gus užmokant išanksto. Už jį mes atsakome. Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS
kalpo "Lietuvos" agentas Cierero, Ill. ir aplinkėse yra įgaliuotas užra-sinėti "Lietuvą", priimti prenume-ratų, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

Vėsiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai atei-kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausia vietą, atsivėdinti ir pamatysite graženi Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laike nori pasilėsti, atsivė-dinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai atei-kite į

MILDOS-TEATRĄ.

!! Pranešimas !!
Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugsėjo mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 83.
Dr. P. WIEGNER

"DRAUGAS"

detuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skačiuje yra ramčiausiai ir žymiausiai lietu-vių veikėjai ir rašytojai. Jame pa-duodama daug žinių iš draugijų ir vi-suomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisi-sgai.
Prenumerata Amerikoje \$2.00 me-tams, \$1.00 pusei metų. Kitose šaly-se \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Pažūrėjimui siunčiame vienas nu-meris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal 2113
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

A. OLSZEWSKIO BANKAS

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Isteigtas 1893 metuose

\$500,000.00 vertės naujausių ir didžiau-siu namų ant Bridgeporto yra šio Banko savastim.

PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus. Stato ir kitiems namus ir storus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pini-gus, paliktus kituose bankuose.

SIUNCIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svie-to greitai, saugiai ir pigiai.

PARDUODA šifkortes iš Rusijos ir į Rusiją ir pa-rupina nuo Rusijos konsulio pasportus.

PADARO Dovieřenastis ir visokius kitus rejentališ-kus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtame Banke, prie kurio nė vagis, nė ugnis negali prieiti. Boxai yra saugiam užkavojimui svarbiu do-kumentų, pinigų ir kitų brangenybių.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šiame Banke per laiškus pasidėti ir atsiimti pinigus. Rašykite adre-

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BANKOS VALANDOS:
Panedėlais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 r. iki 6 v.
Utarininkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 r. iki 9 v.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviui dar neturėjo, nes nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinkty reikalingų kalendorini žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaity-mai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, higienos, drau-gijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriau-sių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais vir-šialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, vi-suose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo knygų agentus, tai reika-laukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agen-tams rabatas.

Kreipkitės:
A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIOUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)

3252 So. HALSTED ST.

TELEFONAS DROVER 703 - CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.